

Ali bo sedaj dovolj servisnih in obrtniških uslug?

V zvezi s novimi, razširjenimi možnostmi za obrtniške usluge samih obrtnikov, servisov ali za obrtniške usluge zaposlenih ali nezaposlenih oseb je zanimivo ugotoviti sedanje stanje obrtniške dejavnosti v ptujski občini in kolikor bodo vplivale nove možnosti na zadovoljstvo potrošnikov in na razvoj uslužne dejavnosti.

Delno sliko o sedanjem stanju obrtniškega nam je prikazal Frano Voda, šef uprave za dohodke občine Ptuj v sledečem:

»Pri samih naročnikih raznih obrtniških uslug danes niti ni važno, ali jim jih opravi servisna delavnica, obrtnik ali kdorkoli, ki je sposoben kvalitetno in proti primerni odškodnini ter jamstvu opraviti uslugo. Važno je za ljudi predvsem to, da je mogoče v mestu ali na podeželju najti ljudi, servisne delavnice, obrtnike in posameznike, ki so sposobni opraviti primerne usluge in po primernem ceniku. Ker vseh uslug doslej niso zmogli obrtniki, so se jih lotila tudi razna podjetja (Elektrokovinar Ptuj) in zavodi (Stanovanjska skupnost) s svojimi servisnimi delavnicami raznih strokov. Pri vseh gre sedaj le za sposobne kadre in za primerno tehnično opremljenost ter za primerne cene in cene del, ki so v sorazmerju s cenami za razne nove predmete, da jih je še vredno popravljati in vzdrževati.

Glede samih obrtnikov bi lahko rekli, da se je njihova dejavnost močno skrčila zaradi raznih gospodarskih momentov in zaradi omejenega zanimanja mlajšega naraščaja za ta stan. V ptujski občini so obrtniki, ki sami delajo, ne glede na povprečno starost vsaj 50 let, drugi delajo z vajenci, tretji z vajenci in pomočniki ali samo s pomočniki in četrti so obrt odjavili in sploh več ne delajo uslug.

V 1962. letu je odjavilo obrt 24 obrtnikov od vseh 270 evidenciranih obrtnikov v ptujski občini. Zaradi starosti in bolehnosti je odjavilo obrt 9 obrtnikov, zaradi zapostavitve 5, davkov 2, iz drugih razlogov 6, preselitev 1 in odvzema obrtne dovolilnice 1. V 1963. letu je bilo prijavljenih 21 novih obrtnikov. Zanimanja za obrtniški stan ni niti na podeželju, kjer je obrtniška dejavnost bolj sezonska po svojem delu in dohodkih kot po redna. Mlajši svet si želi reden dohodek, zato tudi odhaja mimo obrtništva v proizvodnjo in v druge zaposlitve. Na drugi strani se obrtniki na podeželju težko vzdržujejo zaradi nerednega

plačevanja storjenih uslug, zaradi raznih protislug. Zaradi dela v kmetijah prekinjajo nekateri obrtniki delo v svojih delavnicah. Potrebe po uslugah obrtnikov so na drugi strani vedno večje, zlasti po uslugah čevljarjev, kovačev, kolarjev, krojačev, šivilj itd. Visoke davčne obveznosti več ne povzročajo opuščanja obrti, ker so bile v 1963. letu obrtniške davčne obveznosti znatno znižane. Bolj kot vpliv davčne politike se čuti vpliv serijske izdelave in proizvodnje. Vsak obrtnik kmalu uvidi, da od samih uslug strankam ne more shajati, zato se preji ali slej loti serijske izdelave raznih izdelkov, ki ga rešuje iz težav. Za razna popravila pa niti ni zanimanja, čeprav jih stranke potrebujejo in bi jih bile pripravljeni primerno plačati. Komitacija, čevljarstva industrija in industrija

ska izdelava raznih predmetov si utirajo pot med potrošnike in potiska ob stran obrtništvo.

Vprašanje je, kako se bo sedaj obneslo to, da bodo lahko opravljali servisne usluge vsi, ki so za to sposobni, kako jih bodo zaračunavali, kakšna bo kvaliteta teh uslug in jamstvo za nje. Pojem šušmarstva se bo le v toliko izgubil v praksi, kolikor bodo za usluge sposobni upoštevali smisel novega obrtniškega zakona in namen, da bi zagotovili potrošnikom kvalitetne usluge proti primernemu plačilu in z jamstvom kvalitete opravljenega dela. Kolikor to ne bo doseženo, bodo potrošniki sami zahtevali zakonite omejitve divje, nekvalitetne in koristolovske šušmarke dejavnosti.

Občinska skupščina Ptuj in gospodarske organizacije ter potrošniki bodo vsekakor morale sprem-

»Tednik« izhaja pod tem skrajšanim imenom od 24. nov. 1961 dalje na predlog Občinskih odborov SZDL Ptuj in Ormož. — Izdaja zavod »Tednik«, Ptuj — Odgovorni urednik: Anton Bauman — Uredništvo in uprava Ptuj, Laskova 8 — Tel. 156. — St. tek. računa: NB Ptuj 604-19-603-72 — Tiska časopisno podjetje »Mariborski tisk« — Rokopisov ne vračamo. — Celoletna naročnina za tuzemstvo 1000, za inozemstvo 2000 din.

TE DNI PO SVETU

Lokalni in mednarodni spori

Se pred nedavnim smo govorili o ciprski krizi kot o problemu, ki zadeva v bistvu samo Ciper kot neodvisno republiko s določenimi omejitvami v okviru londonskega sporazuma. Veliko Britanijo, nekdanjo kolonialno metropolo, in Grčijo ter Turčijo kot deželi, katerih narodnostne skupnosti žive na otoku.

Toda kmalu se je spor razširil zunaj ciprskih meja. Sledili so najrazličnejši predlogi, od turškega predloga za delitev otoka na dva dela, grškega o posredovanju oton OZN in reviziji ustave, kjer naj bi Turkom odvzeli privilegiran položaj in uvedli sistem običajne demokracije s posebnimi jamstvi za turško nacionalno skupnost, anglo-ameriškega o tem, naj bi enote NATO zasedle otok in varovale mir.

Tako je iz lokalnega spora nastalo mednarodno vprašanje, ki so ga slednjič prenesli na grški predlog pred Varnostni svet, torej pred organ Združenih narodov, ki naj skrbi za red in mir na svetu.

In te dogodke spremljajo koncentracije turškega ladjevja v Iskanderunu, provokacije letalstva, nekakšni manevri ob obali, demonstracije v Grčiji itd.

Težko je reči, kaj bo storil VS. Pozove lahko vse tri prizadete, naj nadaljujejo razgovore in se vzdrže vsakega izizvalnega dejanja. Mnogi opozarjajo na načrt glavnega tajnika U. Tanta, po katerem naj bi mešane sile OZN preprečevale spopade na otoku, tja naj bi poslali nepristranske posrednike. Varnostni svet pa naj

bi z resolucijo zajamčil neodvisnost in ozemeljsko nedotakljivost otoka.

V Atenah, Nikoziji, Ankari in Londonu so predlog pozdravili kot konstruktiven. Toda ali ne bodo vskočile nepredvidene težave, ko bo šlo za določene podrobnosti?

Tudi spopad na etiopsko-somaljski meji, ki je le odraz nerazčiščenih pojmov o nomadskih plemenih in samih meja med obema deželama, utegete prerasti iz lokalnega v mednarodni spor. Če namreč pri obeh spornih strankah ali samo eni prevladuje nepomirljiv duh, je seveda nemogoče poravnati spor, posebno ne, če je vmes poseglo orožje in terjalo več sto smrtnih žrtev na obeh straneh. Tu je potem nujen posredovalec — in tako se sam problem razširi in dobi tudi širši pomen.

Ze zadnjic smo zapisali, da so nekdanje kolonialne sile po svoje delile afriško ozemlje in se pri tem niso ozirale na plemenske, verske ali nacionalne posebnosti. Afriškimi deželami, ki so postale neodvisne šele pred kratkim, je težko z eno samo potezo odstraniti številne krivice. Več kot očitno pa je, da z orožjem ne bodo mogle rešiti spornih vprašanj. To metodo so nekdo uporabljali zaslužjevalci afriške celine in bi bilo napak, da bi jo afriški svet uporabljal tudi pri reševanju problemov — ostankov kolonialnih časov. Ali bo Organizacija afriške enotnosti dovolj močna, da učinkovito poseže vmes? Če ne, bo to morala prevzeti OZN, kakor je to storila v ciprskem primeru...

Smernice za sestavo družbenega plana občine Ptuj za leto 1964 pred zbori volivcev

Na prvih letošnjih zborih volivcev so volilci naše občine obravnavali smernice za sestavo družbenega plana občine Ptuj za leto 1964. Razprava na teh zborih je bila zelo živahna in so volilci dali novo dopolnilo predloge k smernicam za sestavo družbenega plana za to leto.

Cirkovce

V Cirkovcah se je udeležilo zboru 140 volivcev. Odbornik občinske skupščine tov. Klajnšek Alojz, je volilec obrazložil smernice za sestavo družbenega plana občine. Največ časa so se volilci na zboru pogovarjali o problemih kmetijske proizvodnje. V razpravi je sodeloval tudi tov. Lončarič, upravnik kmetijske zadruge Lovrenc na Dravskem polju. Volilci so tudi

predlagali, da se naj v letošnjem letu prične z gradnjo učiteljskega stanovanjskega bloka v Cirkovcah, ker je pomanjkanje stanovanj za učitelje v tem kraju zelo občutno. Prav tako so volilci predlagali, naj občinska skupščina iz proračuna prispeva nekaj sredstev za ureditev prosvetne dvorane v tem kraju. Volilci so tudi kritizirali ukrep republiškega organa za kmetijstvo o izločitvi lovišč na Dravskem polju za gojitveno lovišče.

Na predlog krajevnne skupnosti je zbor volivcev sprejel sklep o uvedbi krajevnega samopriprave za popravilo in vzdrževanje občinskih cest v letu 1964 in predlog o uvedbi krajevnega samopriprave v denarju za nakup zemljišča za potrebe pokopališča in izdelavo ograje na pokopališču.

Lovrenc na Dravskem polju

V soboto zvečer, 8. februarja, so se zbrali volilci iz območja krajevnne skupnosti Lovrenc na svoj letošnji prvi zbor volivcev.

Odbornik občinske skupščine Dolenc Franc, je volilec razložil glavne točke iz gradiva za sestavo družbenega plana občine. Volilci so se predvsem zanimali, ali bo po novem urbanističnem načrtu možno graditi hiše na območju krajevnne skupnosti Lovrenc, saj na tem območju prebiva mnogo delavcev, ki so zaposleni v Tovarni glinice in aluminija v Kidričevem. Nadalje so se zanimali, kdaj bo možno pričeti z regulacijo Poljske. Obravnavali so tudi probleme v zvezi z nadaljnjim šolanjem otrok, govorili so o precej težkih socialnih situacijah v posameznih družinah in še o drugih problemih. Volilci so kritizirali nerodno dostavo pošte in zahtevali, da podjetje PTT to zadevo čimprej uredi. Volilec Martin Osteršek je obrazložil volilec težave podjetja »Dravinja«, ki ima svoj sedež v tem kraju. Predlagal je, da bi se naj stara šolska zgradba dodelila podjetju za njegove potrebe, v kraju pa bi zgradili novo šolo, vsaj montažno. Ravatelj osnovne šole tov. Janez Pucko je volilec obrazložil probleme v zvezi s šolanjem, predvsem o izrednih težavah pri šolanju tistih otrok, za katere se starši ne brigajo. Volilci so predlagali, naj občinska skupščina omogoči s primerno dotacijo dokončno ureditev dvorane v tem kraju, kjer manjkajo še stoli, drugače pa je dvorana že urejena in dobro služi svojemu namenu.

Ptujska gora

Na Ptujski gori je bil zbor volivcev v nedeljo, 9. februarja, in se ga je udeležilo 90 volivcev.

Smernice družbenega plana je obrazložil volilec odbornik Stanislav Gajšek. Volilci so iznesli precej problemov in predlagali, da se na Ptujski gori uredijo stanovanja za potrebe učitelstva. Mnogo delavcev bi se želelo zgraditi lastno stanovanjsko hišo, vendar se nimajo lokacijskih dovoljenj, ker ni dokončno urejen gradbeni okoliš na Ptujski gori. Zbor volivcev je predlagal, da se naj ta zadeva čimprej uredi. Pospešijo se naj tudi priprave za dokončno ureditev in graditev vodovoda Majšperk ali vsaj za lokalni vodovod za Ptujsko goro, ker kraj nima primerne pitne vode. Dopolni se naj še javna razsvetljava na Ptujski gori. Volilci so se zavzemali tudi za izgradnjo opekarne Medvedci, ker so že potrebni načrti izdelani. Zbor volivcev je sprejel tudi sklep, da se naj del naselja Podložje priključi k naselju Ptujska gora.

Majšperk

Volilci krajevnne skupnosti Majšperk so se na svoj prvi zbor v letošnjem letu sestali v petek popoldne 7. februarja. Zbora se je udeležilo 130 volivcev, iz česar je razvidno, da so volilci tega območja zanimajo za občinske probleme, predvsem pa za probleme svoje krajevnne skupnosti.

Razumljivo je, da so volilci posvetili na zboru največ pozornosti dvema osrednjima problemoma tega kraja, in to gradnji nove šole in zdravstvene postaje v Majšperku. Izrekli so grajo, ker smernice družbenega plana občine ne predvidevajo ureditev teh osrednjih problemov že v letošnjem letu. Naj mimgrede omenimo, da je občinska skupščina že naročila potrebne načrte za izgradnjo nove šole v Majšperku. Stroški izgradnje nove šole in adaptacije stare šole bodo znašali po predračunu 155 milijonov dinarjev. Zaradi dokončanja osnovnih šol v Kidričevem in v Ptuju ne bo moč že v letošnjem letu pričeti z izgradnjo šole v Majšperku, ampak šele naslednje leto.

Poleg tega so volilci razpravljali tudi o drugih problemih, kot o gradnji vodovoda v Majšperku, dograditvi gasilskega doma v Medvedcih, o ureditvi trgovine v Medvedcih, izgradnji transformatorja v Sestrzah, ureditvi osmenjevalnice v Sestrzah in o dostavi pošte za naselje Jelovce in Sitež. Volilci so tudi ugotovili, da bo nujno potrebno urediti v Majšperku otroško varstvo, saj je mnogo mater zaposlenih v tovarni volnenih izdelkov, otroci pa nimajo potrebne varstva.

O drugih zborih bomo poročali še prihodnjič. R. I.

Ostali dogodki

Navzilec premirju, ki sta ga doslegli somalska in etiopska vlada, nemiri na meji trajajo naprej. Ograje nad Ciprom se ni razjasnilo in se nekateri črnogledi nadejajo celo najhujšega. Kuba postaja spet tarča ameriških spletk in pritiska. In v teh dneh so na dnevnem redu obiski zahodnih državnikov, da izmenjajo nazore in skušajo najti vsaj v nekaterih zadevah skupen jezik.

REPRESALJE WASHINGTON

Ameriška vlada je v sredo sporočila, da ukinja vojaško pomoč Veliki Britaniji, Franciji in Jugoslaviji, ker trgujejo — s Kubo. Pomoč ne bosta prejemali tudi Španija in Portugalska.

Obito je, da gre za ukrep, ki sam po sebi nima kdo ve kakšne dejanske vrednosti. Pravijo, da znaša ta pomoč Parizu in Londonu kakih 30.000 dolarjev. Značilneje je, da Jugoslavijo sploh prištevajo med dežele, ki prejemale pomoč. Znano je namreč, da prejema nekatere rezervne dele in še to, kot poudarja sam ameriški tisk, v znesku — 2000 dolarjev.

Kakšen je potem namen najnovejšega ukrepa? ZDA se je znašla v predvolni kampanji za novega predsednika. Opozicijska republikanska stranka očita demokratom, ki so na oblasti, da so vse preveč »neodločni in mehki«. V mislih imajo predvsem odnos do Kube in do drugih zavezniškov, ki kršijo ameriško blokado Kube. Med te kršilce sodita tudi »veliki zavezniki Britanija in zaveznik Francija, medtem ko je 14 drugih dežel, med njimi tudi Italija, podpisalo sporazum o blokadi Kube in se — vsaj na zunaj — no njem ravnati.

Ameriški torej žele s svojim sicer neukinkovitim ukrepom zastrašiti druge, da bi se ne »pozabili«, obenem pa prepričati javnost, da so glede Kube odločni in nepopustljivi. Vprašanje, zase pa je, ali je taka politika v času, ko sami iščejo skupen jezik z zvezdno, posebno s SZ, uместna. Protikubanske spletke namreč odvračajo posebno latinskoameriške dežele od ZDA, posebno še, ker so v bistvu naperjene proti samostojni, neodvisni kubanski politiki.

»ODRAZ POLITIČNE JEZE«

ZDA PREKINILE POMOČ PETIM DRŽAVAM

WASHINGTON, 20. febr. (Tanjug) — Uradni predstavnik State Departmenta Richard Phillips je objavil sinoči sklep ameriške vlade, da bo »ukinila zelo majhne količine vojaške pomoči, ki so jo ZDA nudile Veliki Britaniji, Franciji in Jugoslaviji zaradi tega, ker niso odgovorile na zahtevo vlade ZDA, da bi preprečile, da ladje in letala teh držav ne bi sodelovale v trgovini s Kubo.

Včerašnji vodilni ameriški listi na vidnih mestih objavljajo informacije o tem enostranskem sklepu vlade ZDA. New York Times poudarja, da so ta sklep sprejeli na podlagi zakona, ki ga je kongres sprejel 14. decembra lani, in da je to v resnici samo »izraz politične jeze«. Po informacijah ameriškega tiska so sklep o ukinitvi pomoči Veliki Britaniji sprejeli v dogovoru med obema deželama, medtem ko poudarja, da bodi tako Britanija kot Francija in Jugoslavija v resnici zelo malo prizadele s tem ukrepom administracije predsednika Johnsona.

Francoška vlada ignorira sklep

ameriške vlade o ukinitvi vojaške pomoči Franciji, ki znaša letno 126.000 dolarjev. Toda francoski časniki so ostro obsodili ta sklep, v katerem vidijo enostransko gesto in pritisk Washingtona na države, ki imajo trgovinske stike s Kubo.

Washington je začasno ukinit pomoč tudi Španiji in Maroku, dokler ne preverijo podrobnosti o trgovini teh dveh držav s Kubo. Pariški listi pišejo v zvezi s tem, da bo sklep ameriške vlade o ukinitvi vojaške pomoči Britaniji, Franciji, Jugoslaviji, Španiji in Maroku prizadel samo zadnji dve deželi. Večina listov povezuje ta sklep s predvolilno bitko, ki že pretresa ZDA. »Ali je močna Amerika, od katere sta odvisna vojna in mir v svetu, padla že tako daleč, da svoje notranje spopade prenasa na zunanji svet, da jih več ne nadzoruje in da jih dela odvisne od solidarnosti Zahoda?« vprašuje »Aurora« in pravi na koncu, da je »to zares žalostno«.

Samoupravljanje občanov v krajevni skupnosti

NA PODROČJU OBČINE ORMOŽ JE USTANOVLJENIH OSEM KRAJEVNIH SKUPNOSTI. NJIHOVO DELO BO OSREDOTOČENO PREDVSEM NA KOMUNALNO GOSPODARSKO DEJAVNOST.

Danes, dne 21. t.m., je v Ormožu plenem občinskega odbora SZDL, na katerem razpravljajo o vlogi odbornika krajevnne skupnosti. Referat predsednika občinskega odbora SZDL Vlada Ožbolta ter poznejša razprava bosta nakazali smer dela krajevnih skupnosti v občini.

Ob tej priložnosti bodo na plenumu specifično analizirali krajevnne skupnosti po področjih. Tako je področje občine Ormož razdeljeno na osem krajevnih skupnosti, in sicer: Ormož, Velika Nedelja, Tomaž, Ivanjkovci, Podgorci, Miklavž, Kog in Središče. Pred nekaj dnevi so bili na področju občine izvoljeni sveti krajevnih skupnosti, razen Velike Nedelje, Ormoža in Ivanjkovcev. Čeprav je poglavitna naloga krajevnne skupnosti komunalna in gospodarska dejavnost, mora poleg tega tudi organizirati in pospeševati ostale dejavnosti in službe, ki neposredno, služijo družini, gospodinjstvu in delovnemu človeku. Vso svojo dejavnost uresničuje samostojno ali pa skupno z občinskimi organi. Da bo delo krajevnne skupnosti smotno organizirano in učinkovito je potrebno, da ustanavlja razne servisne delavnice, obrtne delavnice, podjetja in zavode, če so za to seveda dani vsi pogoji. Osnovno pri tem je načelo, da taka organizacijska oblika služi neposredno občanom, toda delokrog krajevnne skupnosti je

mного večji kot pa samo ustanavljanje lastnih servisov za razbremenitev družine in gospodinjstev. Važno je področje dela krajevnne skupnosti pri reševanju krajevnih komunalnih problemov, kot je na primer popravilo cest, mostov, stanovanjski fond in podobno. Seveda bodo servisi krajevnne skupnosti Ormož imeli občinski značaj.

Krajevna skupnost — pomemben člen napredka

Krajevne skupnosti morajo tesno sodelovati z gospodarskimi organizacijami in občani za področje, za katerega je ustanovljena. Ker kmetijstvo v občini Ormož daje največ narodnega dohodka, je osrednja naloga krajevnih skupnosti izvajanje načel napredne kmetijske politike, take, ki vodi k napredku in k boljšemu življenju slehernega občana in celotne družbene skupnosti. To vprašanje se sicer v občini hitro rešuje s tem, da se temeljito proučujejo pogoji za naprednejše gospodarstvo v občini, to je, poslovi se je treba od drobno-lastijske proizvodnje in preiti na kakovostno blagovno proizvodnjo. Tega ni mogoče doseči skozi noč, marveč se morajo tako vprašanja reševati postopoma. Vsekakor pa je treba pri

(Nadaljevanje na 3. strani)

AKTUALNI PROBLEMI NAŠEGA OBMOČJA

Kako skrajšati delovni čas v manj razvitih podjetjih?

Iz dneva v dan se več govori o skrajšanju delovnega časa, kar je želja slehernega zaposlenega, predvsem pa matere, delavke in gospodinj. Ta velika želja se uresničuje postopoma v skladu z ustvarjenimi pogoji, ki temeljijo na višji produktivnosti dela. Prav sedaj se srečujemo s težavami, ki so odraz zaostalosti oziroma nerazvitosti nekaterih občin. Tako so zaposleni v manj razvitem podjetju dvakrat prizadeti. To lahko ugotovimo iz dejstev, da je v slabše razvitem podjetju tudi nižja produktivnost dela in prejema manjše osebne dohodke od onih, ki so zaposleni v razvitejšem podjetju. Drugič pa so prizadeti zato, ker v doglednem času zaradi zastarelosti naprav še ne bodo ustvarili pogojev za uvedbo 42-urnega tednika. Dodatnih investicijskih sredstev za nabavo novih strojev, opreme in podobno, ki bi omogočili višjo produktivnost dela, pa čez noč ni moč dobiti. Iz tega izhaja, da je treba popolneje izkoristiti vse notranje še ne izkoriščene rezerve, uvajati novo tehnologijo proizvodnje, bolje organizirati delo, pravilneje izrabiti delovni čas, pravilneje kadrovati in doseči višjo strokovnost ter politično zrelost kolektiva.

Pri tem pa nastopa novo vprašanje: kako uvajati skrajšani delovni čas v delovnih organizacijah, ki so manj razvite, na področju kmetijskega zaostalejših občin, kjer je narodni dohodek tudi dvakrat in več nižji od narodnega dohodka na prebivalca v industrijsko razvitih občinah. Res je, da socialistično kmetijstvo napreduje z velikimi koraki, vendar se bodo dohodki zaposlenih v kmetijstvu izenačili z zaposlenimi v industriji verjetno šele čez nekaj let, ko bo storilnost v kmetijstvu enaka storilnosti v industriji. S tem pa ni rečeno, da si nerazvita podjetja ne morejo ustvariti potrebnih pogojev za uvedbo skrajšanega delovnega časa. To je moč doseči s primernim zavzemanjem zaposlenih, z dobro organizacijo dela, z vključevanjem vseh razpoložljivih sredstev za nabavo nove opreme, popolnejših strojev, z uvedbo boljše proizvodnje, z uvajanjem nove tehnologije, s prihranki v proizvodnem materialu in z drugim. Vsekakor pa k višji produktivnosti del precej pripomore dobra kadrovska zasedba v podjetju, dobri organizacijski prijem, poostrena disciplina na delovnem mestu, dobra in pravočasna tehnična priprava orodja, itd.

Pri uvajanju 42-urnega tednika mora biti vodilo to, da morajo ostati skladi po uvedbi skrajšanega delovnega časa v podjetju enaki ali večji in osebni prejemki enaki osemurnemu delu ali večji. Sedaj je približno 50 podjetij v SRS, ki so letošnje prešli na skrajšani delovni čas. Mnogo pa je takih, ki želijo preiti na sedemurni delavnik, toda za ta prehod nimajo dovolj izdelanih analiz, iz katerih bi bilo razvidno vse potrebno. So nekatere industrijske razvite občine, kjer je ta prehod mnogo lažje izvršiti, kakor v občinah, kjer so podjetja še šibkejša, pogoji za skrajšani delovni čas pa poganjajo prve korake. Tako na primer je v občini Ormož malo industrijskih podjetij in kmetijstvo občine še vedno daje približno 80 odst. narodnega dohodka, kar pomeni, da je to agrarna občina. Ima tovarno »Jože Kerenčič«, ki je edina tovarna v občini, ki pa ni sodobno opremljena. Na zaposlenega v njej odpade približno le 662.000 dinarjev poslovnih sredstev, stopnja sposobnosti teh sredstev za proizvodnjo pa znaša samo 56. odst. To kaže, da

razpolaga podjetje s sorazmerno zastarelo opremo, kar je vzrok nizke produktivnosti dela. Te objektivne težave kolektiv skuša premagovati z uvajanjem sodobnih tehnoloških postopkov in strojev.

Kako se pripraviti na skrajšanje delovnega časa?

42-urni tednik je pravica zaposlenih po novi ustavi, ki je bila lansko leto sprejeta. Tako je po njej mogoče, da pride podjetje, potem ko si ustvari ustrezne pogoje na 42-urni delavnik. Dolžnost zaposlenih je torej povišati produktivnost dela. Ob sedanjih tehnoloških postopkih bi večja storilnost preobremenila in izčrpala zaposlene, zato je nujno, da se večja storilnost doseže z večjim izkoriščanjem notranjih rezerv, z uvajanjem mehanizacije in avtomatizacije in sploh z vsem, kar povečuje proizvodnjo, vendar ne povzroča večjega obremenjevanja zaposlenih. Storilnost dela je moč tudi povečati s trajnejšim in raznovrstnejšim sodelovanjem med podjetji. V tem pogledu lahko služi v občini Ormož za zgled ostalim podjetjem tovarna »Jože Kerenčič«, ki je v tesnem vsestranskem sodelovanju z različnimi podjetji izven občine.

Za skrajšanje delovnega časa se bodo v podjetju torej odločili šele takrat, ko bodo na osnovi temeljitih vsestranskih analiz ugotovili občutno povečanje storilnosti dela. Kam bi privedla uvedba 42-urnega tednika brez povečanja produktivnosti dela? To bi pomenilo osiromašenje družbe, predvsem pa osiromašenje kolektiva, ki bi prejemal nižje osebne dohodke, skladi pa bi ostali verjetno bolj na papirju kot v stvarnosti. Hkrati je treba grajati tista podjetja, ki nimajo dovolj resnosti, in zaradi nekaterih nejasnosti ustvarjajo piske skladi ali pa so brez njih. Skladi so osnova gospodarske moči delovne organizacije in pokazatelj gospodarjenja.

Gospodarske organizacije morajo z uvedbo skrajšanega delovnega časa doseči boljše materialno poslovanje in vsaj iste, če ne večje osebne dohodke zaposlenih. Zato je potrebno organizirati več razprav, izdelati vrsto konkretnih predlogov in analiz, na podlagi katerih bo moč uvesti skrajšani delovni čas najprej v podjetjih z industrijskim načinom proizvodnje, pozneje pa tudi v kmetijstvu.

Pred sindikalnimi podružnicami in sploh pred političnimi organizacijami delovnih organizacij so odgovorne in zahtevne naloge pri uvajanju, predvsem pa pri proučevanju pogojev za skrajšani delovni čas. V tem pogledu so gospodarske organizacije v občini Ormož bolj malo storile. V gradbenem podjetju »Ograd« so o tem vprašanju že razpravljali in menijo, da bodo letošnji jesen v opekarni, kjer je industrijski način proizvodnje, zrel pogoji za uvedbo sedemurnega delavnika.

V kmetijstvu bo treba to vprašanje reševati bistveno drugače kot v industriji, ki ni odvisna od vremenskih nepravil, in se lahko proizvodnja odvijata poletni kot pozimi. Ta specifičnost kmetijske proizvodnje ima več slabih kot dobrih strani, in jo bo treba reševati previdno. Nekatere delovne organizacije v občini Ormož premalo razpravljajo, čeprav je tudi na tem področju že nekaj narejenega. Zato bo morala sleherni sindikalna podružnica v tem pogledu odigrati odločilno vlogo. Vsekakor pa morajo pri uvajanju skrajšanega delovnega časa v delovnih organizacijah odigrati svojo vlogo politične organizacije in samoupravni organi.

DR

Za 1964 leto za 30 odstotkov višji proizvodni plan TAP Ptuj

Sedaj, ko se bavijo vsa vodstva gospodarskih organizacij, organi upravljanja in kolektivi s problemi povečanja proizvodnje v 1964. letu, zlasti glede na proizvodni plan za 1964. leto, bo prav gotovo zanimivo, kako si zamišljajo v TAP v Ptuj za 1964. leto svoj plan proizvodnje, in na katere realne možnosti je postavljen.

Naj seznanimo našo javnost z mnenji predsednika delavskega sveta Tovarne avtoopreme Ptuj (TAP) Andreja Kovača, šefa proizvodnega sektorja Borisa Horvata in vodjo splošnega sektorja Alojza Janžekoviča.

PREDSEDNIK DELAVSKEGA SVETA ANDREJ KOVAČ JE POJASNIL:

»Letošnje potrebe trga nam narekujejo čez 30 % večjo proizvodnjo avtomobilске opreme in

kopirnih aparatov, kar bo dalo letno skupno 1.630 milijonov dinarjev dohodka.

Za višjo proizvodnjo bodo letos ugodnejše možnosti zlasti glede na nove tovarniške prostore, na nove stroje in kooperacije, zlasti pa glede na sam kader tovarne, ki se zaveda svojih planskih obveznosti, zlasti pa svojih sposobnosti in možnosti za izpolnitev teh nalog.

Med ugodne faktorje spada pogodbeno zagotovljen odkup 15 % proizvodnje s strani glavnih in stalnih odjemalcev, in sicer večjih tovarnih kot npr. TAM Maribor, TOMOS Koper, CRVENA ZASTAVA Kragujevac, Novo mesto, Pribor, 5 avtomobilerij in trgovska mreža. Tako zagotovljen odkup olajšuje planiranje proizvodnje. Zelo ugodno za TAP Ptuj in za kooperante bo tudi dobro organizirano delo s kooperanti, ki ima svoje prednosti pred neurejenim in stalno se menjajočim krogom kooperantov. Ob novih pogojih bo TAP lahko zaposlila okrog 15 % novih ljudi, večinoma brez strokovnih kvalifikacij, tako da bo doseglo letos število zaposlenih nad 600. Na novo sprejeti bodo usposobljeni za delo v pod-

jetju v lastnem izobraževalnem centru. Za ljudi bo pomenilo delo v novih tovarniških prostorih veliko olajšavo pri proizvodnji pa tudi prehod na višjo tovarniško raven po večletnih izkušnjah v različnih pomožnih prostorih in provizorijih, v katerih je rastele kolektivi, se strokovno dvigali in izpopolnjevali ter si nabirali dragocene izkušnje, ki mu bodo koristile pri delu v boljših pogojih. Mnogo faktorjev je vplivalo na sedanji renome TAP Ptuj, ki pomeni solidno delo za zmerno plačilo. Vse to pa ne pomeni, da je konec vseh težav, ki jih je kolektiv tudi doslej poznal pri nabavi materiala, pri izpolnjevanju dobavnih rokov raznih dobaviteljev, pri finančnem poslovanju itd. Te težave pa so večkrat nelagodne in pri njih tudi doslej niso smeli izgubljati živcev. Kolektiv TAP, njegovo vodstvo, organi upravljanja in družbeni organi so se dobro zavedali glavnega namena, kakaj se je v Ptuj razvil tako podjetje in kakšne koristi naj bi imela od njega skupnost. Minilo je nekaj let, pa se je nad kolektivom razprostrla prava tovarniška streha, pod katero bodo z voljo dan za dnem ustvarjali vsi po svojih sposobnostih in se veselili skupnih doseženih uspehov.

ŠEF PROIZVODNEGA SEKTORJA BORIS HORVAT, TAKO MENI O LETOŠNJIH NALOŽBAH:

»Tekom 5-letnega dela v organizaciji priprave dela, 1 leto na mestu vodje proizvodnje in 2 leti na mestu šefa proizvodnega tehničnega sektorja sem skupno s člani kolektiva sledil glavni misli, kako bi izpolnili organizacijo dela in kako bi izkoristili zmogljivost strojev do najvišjega odstotka oziroma vsaj do 92 %.

Značilno za naše podjetje je

bilo, da so bile potrebe po naših izdelkih vedno večje kot je bila naša proizvodna zmogljivost. Z vedno boljšo organizacijo dela

ENA TRETJINA FARME BEKONOV BO KMALU GOTOVA

Gradnja farme bekonov med Draženci in Vidmom je že presegla prvo tretjino po svojem obsegu objektov in del ter investicij, kar praktično pomeni 80 % končanih del na objektih za plemensko svinje. Poleg dovršenih del na teh objektih so na vrsti še dela za izgradnjo objekta za vzrejalnice in pitališče ter uprave farme.

Kot je dejal inž. Ivan Matičević, ki ima pri Kmetijskem kombinatu Ptuj največ opravka s farmo bekonov, bodo že do 1. aprila 1964 sposobni za vselitev prostori centra za plemenske svinje (2500).

Da bi bil ta center čimprej izročen namenu, je delala gradbeno podjetje »Gradiš« ves zimski čas in je poleg del za center za plemenske svinje zgradilo tudi še upravno poslopje ter ga spravilo pod streho. Gotovi so tudi temelji za vzrejalnice. Kanalizacija je že gotova in transformatorska postaja že čaka na priključke. Gotov je tudi že del opreme za avtomatsko hranjenje svinj, in sicer pri tvornici kmetijskih strojev v Kneževu.

Farma bekonov v Draženci bo med najcenejšimi farmami bekonov, ki so sedaj v Jugoslaviji v izgradnji in bo stala njena graditev nekaj nad poldrugo milijardo dinarjev. Zgrajena je z namenom, da bi oskrbovala odjemalce v zamejstvu in doma z mesom bekonov, in sicer križancev med švedsko pasmo in pasmo Veik. Pasme, ki so najprimernejši za trg.

Značilno za ptujsko farmo bekonov je v tem, da se že vnaprej pripravlja za vsako stopnjo dovršene graditve in za takojšnjo zasedbo izgotovljenih prostorov, da bi čimprej služili namenu.

Ko bodo gotovi vsi objekti farme in zasedene vse kapacitete, bo zaposlenih v njej okrog 80 ljudi, večinoma žensk, vseh osebje uprave. Na sami farmi zaposlene ljudi bodo vpeljali v delo na posebnih tečajih, pozneje pa jih bodo stalno izpopolnjevali za delo v sodobno urejenih prostorih farme

VJ.

in z vedno višjim odstotkom črpanja zmogljivosti naših strojev smo dosegli znatne uspehe. V primerjavi z 1962. letom smo januarja 1963 dosegli za približno 12 % višjo proizvodnjo, letos januarja pa smo dosegli že 26,1 % višjo proizvodnjo. Ob skrajni mobilizaciji notranjih rezerv smo dosegli višjo proizvodnjo, nismo pa dvigali cen. Lani smo presegli razmeroma visok plan za 7,2 %. Na vse to lahko zelo ugodno vpliva pravičen sistem nagrajevanja. Nov način delitvi dohodka po ekonomskih enotah, kot ga je sprejel kolektiv, prav gotovo spodbudno vpliva na ljudi in je vedno bližje končni stopnji iskanja najboljših oblik delitve čistega dohodka od proizvodnji kvalitativnih izdelkov.

VODJA SPLOŠNEGA SEKTORJA ALOJZ JANŽEKOVIC JE DEJAL:

»Fizični plan proizvodnje naše tovarne je najzgovornejši dokaz, da upoštevamo želje potrošnikov, naših odjemalcev, najbolj pa upoštevamo želje naših proizvajalcev, od visoko strokovnega delavca do delavca brez kvalifikacije, da bi dosegli v naši tovarni sposobnost in izkušnje, ki zagotavljajo uspehe pri delu in kvalitetne izdelke. Z različnimi tečaji in seminarji moramo posredovati ljudem v našem IC tisto strokovno znanje, da si bo lahko z njim in z izkušnjami vsakdo lahko pomagal pri delu in da bo dosegel uspehe, ki jim tudi omogočajo primerne osebne dohodke.

Premagujemo razne težave, vendar lahko rečemo, da so naši ljudje po svojem gledanju na proizvodnjo, na kvaliteto izdelkov in na zahteve potrošnikov, naših odjemalcev zelo blizu industrijskim delavcem v večjih, renomiranih tovarnah. Pravilen odnos do ljudi zahteva tekoče urejanje vseh zadev v zvezi s proizvodnjo in posluh za vse predloge in pobude ljudi za uspešnejše delo. V naših pravilnikih, v statutu in sklepih dajemo vsemu koristnemu svoje mesto.

Preselitev v nove prostore bo po svoje vplivala na naše ljudi. Delovna mesta bodo pravilno razporejena, sam pregled nad delom bo lažji in boljši in ob novih strojih bo mogoče nadalnje izpopolnjevanje organizacije dela. Razne težave bomo lažje odpravljali in naši odjemalci bodo lažje razumeli, da je mogoče ob dobri organizaciji dela, ob solidnem poslovanju vseh služb podjetja, ob pravilni stimulaciji in tudi ob skromnih prostorih doseči uspehe kot jih je dosegel kolektiv TAP Ptuj.

Letošnji plan proizvodnje bomo zopet izpolnili v splošno zadovoljstvo naših odjemalcev, dobaviteljev in kooperantov, zlasti pa našega kolektiva, ki si je zato tudi največ prizadeval.

V. J.

Kratke vesti

ŽENSKES SO BOLI ZDRAVE

Na območju občine Ptuj in Ormož je od skupnega števila socialnih zavarovancev 67,45 % moških in 32,55 % žensk. Če pa primerjamo podatke o bolovanju, ugotovimo, da moški več bolehalo kot ženske. Na moške je odpadlo lani 74,74 % izgubljenih delovnih dni zaradi bolezni, na ženske pa le 26,26 %. Dnevno je bolovalo v 1963. letu 501 zaposlenih, kar pomeni letno skoraj 157.000 izgubljenih delovnih dni v občinah Ormož in Ptuj.

NA 1000 ZAPOSLENIH 32 NEZMOŽNIH ZA DELO

Na 1000 zaposlenih je 3,2 % nezmožnih za delo v naših občinah.

Republiško povprečje je ugodnejše. Zaradi nesreč pri delu mora na zdravljenje 0,43 % zaposlenih, zaradi tbc pa 0,32 %. V ormoški občini je na vsakih 200 ljudi po 1 nesreča pri delu in več kot 1 bolnik tbc.

V ŽELEZNISKEM PROMETU NAJVEČ OBOLENI

V železniskem prometu zbolijo na 1000 delavcev več kot 54 delavcev, v gradbeništvu 44 delavcev in v tekstilni industriji 40 delavcev. V zasebni obrti zbolijo na 1000 delavcev le 19 delavcev, v državni upravi 13, v elektroindustriji 90 in v javnih službah 20 delavcev.

Prihodnje dni

Delavska univerza Ptuj Izobraževalni centri

24. februarja, Dornava ob 19. uri: Bolezni in nega dojenčka (Danica Rakuš); Trnovska vas ob 17. uri: Družbeni, gospodarski in politični razvoj Latinske Amerike (Franjo Rebernak).

25. februarja, Dornava ob 19. uri: Telesni in duševni razvoj človeka (Ljuba dr. Neudauer); Lovrenc ob 18. uri: Ali je otroku igra potrebna. Otrokov igrače (Milica Lugačič); Vitočinci ob 17. uri: Družbeni, gospodarski in politični razvoj Latinske Amerike (Viktor Knez).

26. februarja, Dornava ob 19. uri: Mladina in obleka (Zofka Kodrič); Polensak ob 17. uri: Družbeni, gospodarski in politični razvoj Latinske Amerike (Franjo Rebernak).

27. februarja, Jursinci ob 19. uri: Zrelost za zakon in izbira zakonskega tovariša. Zakonska zveza in odnosi v družini (Nada dr. Pavličev).

28. februarja, Muretni ob 18. uri: Ali je otroku igra potrebna? Otrokov igrače (Milica Lugačič); Zetale ob 17. uri: Družbeni, gospodarski in politični razvoj Latinske Amerike (Franjo Rebernak); Dornava ob 17. uri kot v Zetalah (Viktor Knez).

Večerna politična šola Ptuj

24. februarja: Perspektivni razvoj socialistične družbe (Viktor Knez).

27. februarja: Država in pravo ter njuno odmiranje (Viktor Knez).

Predavanji bosta ob 16. uri v Delavskem klubu.

Večerna politična šola Kidričevo

24. februarja: Odnosi med bolj in manj razvitimi deželami (Borut Carli).

27. februarja: Statut delovne organizacije (Borut Carli).

Predavanji bosta ob 15. uri v sejni dvorani DS.

Sindikalna politična šola Ptuj

25. februarja: Samoupravljanje v kmetijskih združenjih (Ivan Voda).

28. februarja: Zgodovinski razvoj sindikatov (Meta Feldin).

Predavanji bosta ob 16. uri v Delavskem klubu.

KINO PTUJ

predvaja 21. februarja jugoslovanski film »CLOVEK S FO. TOGRAFIJE«, 22. in 23. februarja ameriški barvni film »POSLEDNJI SONCNI ZAHOD«, 25. in 26. februarja angleški kinemaskopski film »BILLO JIH JE SEDEM«, 27. februarja nemški film »MOJA NEČAKINJA TEGA NE DELA«.

KINO ORMOŽ

predvaja 22. in 23. februarja nemški film »1.000 OČI DR. MA. BUZEJA«, 26. in 27. februarja italijanski film »LJUBEZEN IN OGOVARJANJE«.

KINO SREDIŠČE

predvaja 22. in 23. februarja italijanski film »RIMSKA SUZ. NJA«.

KINO ZAVRČ

predvaja 23. februarja jugoslovanski film »VESELICA«.

TEDENSKI PROGRAM RADIA PTUJ

Radio Ptuj oddaja poizkusni program na srednjem valu 200 metrov s frekvenco 1540 kHz.

Nedelja, 23. februarja

10.30—10.45 Domača poročila. 10.45—11.00 Obvestila in reklame med zabavno glasbo. 11.00—11.45 Turizem in glasba — skupna medobčinska oddaja Radio Ptuj in Radio Varaždin. 11.45—11.50 Kmetijska oddaja. 11.50—12.00 Srečanje Sima in Pepa. 12.00 Čestitke poslušalcev.

Torek, 25. februarja

15.15—15.45 Sport in glasba iz naše diskoteke. 15.45—16.00 Domača poročila in objave med glasbo.

Četrtek, 27. februarja

9.00—9.05 Pozdrav mladim poslušalcem. 9.05—9.15 Poklicno usmerjanje mladine. 9.15—9.25 Anton Kosi, narodni buditelj Slovenskih gor. 9.25—9.30 Nekaj besed o filmu. 9.30—9.50 Našim najmlajšim — pionirjem in cicibanom. 9.50—10.00 Poročila in objave med glasbo. Popoldne ob 15.15 ponovitev donaldanske oddaje. Radio Ptuj si glede na to, da je program še vedno eksperimentalnega značaja, pridržuje pravico do eventualnih sprememb v sporedu.

Četvorček

za 24 milijonov dinarjev

V stanovanjski zgradbi v Podlehniku, obsegajoči štiri trosobna in dve enosobni stanovanji, je vloženih okrog 24,5 milijona dinarja sredstev iz stanovanjskega sklada občine Ptuj.

To zgradbo je odkupil za šolske potrebe sklad za šolstvo

občine Ptuj za gornjo kupnino in proti 2 odst. obrestnim in 30-letnemu odplačilu.

Končan sestanek vodstva BAAS

Damask, 19. febr. (AFP) — Tukaj je bil končan sestanek vodstva stranke BAAS, ki se je začel 12. februarja. Temu sestanku so prisostvovali voditelji partijskih organizacij iz raznih arabskih držav. Po sestanku niso objavili nikakršnega uradnega sporočila.

V »Slovenskih gorica« novi kvalificirani delavci

V mesecu januarju in februarju t. l. je bil v kletarskem obratu KK »Slovenske gorice« v Ptujju seminar za kletarske delavce za pridobitev kvalifikacije.

Pogoj za vpis v seminar je bilo večletno uspešno službovanje v kletarski stroki.

V seminar se je vpisalo 11 večinoma starejših delavcev. Predavanja so bila v popoldanskih urah med 15. in 18. uro. Učni program je obsegal snov, ki je predpisana po pravilih za to stroko, in je obsegal predmete iz vinogradništva, kletarstva, matematike, slovenščine in družbenih ved.

Predavali so inž. Jože Colnarič, profesor višje agronomске šole v Mariboru, ter Jože Kodrič, Vinko Trplan in Jani Genc iz Ptujja.

Predavatelji so si prizadevali prenesti na obiskovalce seminarja čim več znanja, obiskovalci pa so pokazali mnogo resnosti in discipline, saj so vedno posekali vsa predavanja in žrtvovali mnogo časa za učenje.

To je pokazal tudi uspeh na zaključnem izpitu v soboto, dne 15. t. m., pred posebno okrajno izpitno komisijo, kateri je predsedoval Franc Sitar.

Pismeni in ustni del izpita je pokazal zelo lepe rezultate in dokazal primerno raven znanja delavcev.

Izpit je položilo vseh 11 udeležencev seminarja, in sicer:

ŠOLA V DESTERNIKU POTREBNA POPRAVILA

Osnovna šola v Desterniku se potegujejo za letošnje popravilo šolske zgradbe, ki že ves čas obstoja ni bila renovirana, niti niso bila na njej opravljena večja popravila.

Na sami zgradbi se kažejo iz leta v leto večje okvare, zlasti na ostrišju, ki je potrebno prekrivanja. V nevarnosti je omet na stropih v učilnicah in stanovanjih v I. nadstropju. Popravila pa so najbolj potrebni žlebi na strehi, ki so dotrajali. Okna v učilnicah bi morala biti zamenjana, kar se kaže zlasti v mrzlih zimskih dnevih, ko ne zaleže kurjenje v pečeh, ker prostori niso tesno zaprti. V učilnicah je zato temperatura včasih celo do minus 10 stopinj. Električna črpalka za črpanje vode jim je nujno potrebna, ker je stari način črpanja vode z verigo odpovedal.

Vsa potrebna popravila te šole bodo stala vsaj 4,5 milijona dinarjev. Nekaj sredstev pa jih bodo morali dobiti iz

Fanka Indžič, Rozalija Ozvatič, Franc Mlakar in Lovrenc Mlakar z odliko, s prav doberim uspehom pa Ivan Illovar, Vinc Sirovnik, Vinc Pavličič, Franc Vidovič, Jakob Trafela, Ciril Križan in Janez Vrbančič. S tem so pridobili naziv kvalificirani kletar.

Predsednik izpitne komisije je priznal izredni uspeh seminarja in lepe izpitne uspehe, in zaželel vsem mnogo delovnih in strokovnih uspehov pri nadaljnjem delu.

S tem je Kmetijski kombinat nudil delavcem možnost napredka v stroki.

V doglednem času namerava obrat »Slovenske gorice« organizirati še seminar za polkvalificirane kletarske delavce, da bi se vsi delavci čim bolj strokovno usposobili. BF

Počasi izginja sneg z njiv in travnikov, kjer se kaže lepo zelenje. V ptujskem parku so na prvi pogled kupi gnoja, v resnici pa so ostanki kupov snega, ki se počasi talijo. Ali je Ptuj prvi odkril tako svojevrstno gnojenje? Najbrž ni, saj v Mariboru, v Celju ali v Ljubljani niso pršli na misel, da bi s snegom gnojili park. Tako početje se v Ptujju ne bi smelo ponoviti, ker se tudi prej nikdar ni začelo.

Uspeh v izobraževalnem delu

Med prvimi obronki Slovenskih goric ždi v mreži prepletajočih se poti mala vasica: Spodnji Velovlak. Otroci iz te vasi hodijo v do 5 kilometrov oddaljeno šolo v Dornavi, prinašajo in odnašajo smeh in vris in jok in skrbi. Kot pač vsi otroci. Vaščani so marljivi, skromni, in se kar nič ne strinjajo z zi-

mo, ki jim veže roke k počitku. Letošnji zimi sploh niso dali, da bi motovili vstrie z dolgočasjem. Vaščani so se že v pretekli pomladi domenili z Delavsko univerzo v Ptujju, da bodo v zimskem času prirejali razna zdravstvena in druga predavanja, radi pa bi imeli tudi šolo za starše. Vodstvo izobraževal-

nega centra, ki je v Dornavi, je pripravilo vse potrebno za organizacijo, vse skupaj pa je spravilo v zadrego vprašanje prostora. No, tu je priskočila na pomoč Prosenjakova mama iz Spodnjega Velovlaka, ki je dala svojo kuhinjo na razpolago skozi vso zimo.

Bilo je, kakor že, toda na prvo zdravstveno predavanje je prišlo le sedem vaščanov. Predavateljevo razočaranje je bilo precejšnje in — razumljivo. Pri drugem in tretjem predavanju je število naraslo, ko pa je šola za starše začela s svojimi predavanji, je postala Prosenjakova kuhinja že kar tesna.

Večeri v tej šoli so bili prav prijetni. Vaščani so se vedno bolj odpirali predavateljem, ki so se tudi s svojimi poljudno podanimi predavanji in utemeljenimi odgovori znali približati vaščanom. Ob zaključku, na katerem je bilo 44 vaščanov, so se vaščani le težko razšli in jim je morala upravnica DU objubiti, da bo v vasi drugo zimo šola za starše druge stopnje, no, pa še za to zimo želijo dopolniti ciklus zdravstvenih predavanj.

»Veseli smo, če prihajajo predavatelji k nam, pozimi imamo tudi čas in radi kaj izvedemo in radi se kaj še naučimo. Na teh predavanjih smo slišali mnogo novega za nas, pa tudi čutimo, da nismo osamljeni. Se to je treba povedati, da vaščani niso bili le nemi poslušalci, ampak so zelo živahno tudi razpravljali, in je bil tako stik s predavatelji vedno prav prisrčen. Če ne v kroniko, pa si bodo vaščani zapisali v spomin tudi večer, ko je bilo prvo filmsko predavanje — in to v kuhinji gostoljubne Prosenjakove mame. Veliko zabave pa so vaščanom dali njihovi magnetofonski zapiski na zaključku šole za starše.

Jože Kerenčič in Silvira Tomasini

Jože Kerenčič in Silvira Tomasini sta se že kot študenta vključila v delavsko gibanje. Ko sta se leta 1935 vpisala na filozofsko fakulteto univerze v Ljubljani, se je začelo studentsko gibanje pod vodstvom partije močno širiti in krepiti. Kerenčič je postal kmalu zelo aktiven v levičarskem študentskem klubu »Njiva«. Silvira pa v »Domu visokošolke«.

Jože Kerenčič je diplomiral prvi in po več kot dvestoletnem čakalju je dobil službo na meščanski šoli v Gornji Radgoni. Na isti šoli je bilo objubljenno mesto tudi Silviri, toda dobila ga ni. Prvo službeno mesto je dobila šele leta 1940 v Kosovski Mitrovici in ne v Gornji Radgoni, kakor smo doslej domnevali.

Na gimnaziji v Kosovski Mitrovici je bila Silvira najbolj priljubljen profesor, tako kakor je bil Jože Kerenčič priljubljen na meščanski šoli v Gornji Radgoni. Silvira svoje naklonjenosti otrokom rečnih staršev ni izpovedala le v šoli, temveč jim je posvečala tudi ves prosti čas, zato so jo imeli radi in spoštovali tudi starši mladih gimnazijcev. Koliko težav je Silvira morala premagati preden je dosegla, da so na gimnaziji ustanovili šolsko kuhinjo za revne dijake, je vedela le ona sama.

V času okupacije je Silvira, izpolnjujoč partijska navodila, povečala svojo aktivnost med šiptarskimi ženami, ki so bile dvakrat zatirane nacionalno in socialno. Čeprav je imela uspeh predvsem pri delu z mladino, saj je aktiv zveze komunistične mladine, ki ga je osnovala na gimnaziji, dal narodno osvobodilni vojski dosti odločnih borcev, je rodilo plodove tudi njeno delo med ženami, kar se je pokazalo ob njeni aretaciji oziroma ob njeni likvidaciji.

Kako so leto prej, ob Kerenčičevi smrti spregledali mnogi viničarji, ki so jim hitlerjevci demagoško objubljali boljše čase, tako je ob Silviri strahni smrti spregledal tudi velik del šiptarskega prebivalstva Kosovske Mitrovice in okolice.

Od 30. maja, ko je bila Silvira aretirana, do 14. avgusta 1942 ko je tragično končala, je prestala nešteto mučenj v gestapovskih zaporih v Kosovski Mitrovici, toda klonila ni niti za trenutek. 13. avgusta so Silvira odpeljali na postajo z večjo skupino sojetnikov. Silvira se ni mogla pomiriti z nečloveškim ravnanjem, katerega mu so bili izpostavljeni jetniki celo na poti do postaje, zato je ogorčeno protestirala. Gestapo jo je zaradi tega ločil od skupine in jo odpeljal nazaj v zapore. Tu so jo v poči od 15. na 14. avgust 1942 ustrelili, ne da bi počakali iz Beograda pridržani odgovor na spodaj citirani akt. Tako ravnanje je dokaz več, kako nevarna jim je bila Silvira celo, ko so jo imeli med štirimi stenami, močno zastraženo, vklejano in do smrti izmučeno. Silvira Tomasini, predvojna komunistka, so ubili brez sodbe in preden je dala pristanek višji gestapovska komanda v Beogradu, ki je z »dac« odgovorila šele 15. avgusta 1942, ko je bila Silvira že mrtva.

O tem dogodku ohranjen nemški dokument se v prevodu glasi:

Ti, dne 15. avgusta 1942, Mitrovica

Poveljnik SIPO-SD-Beograd Zadeva: Prof. Silvira TOMASINI. Imenovana T. bi morala biti danes s transportom jetnikov odpeljana v Beograd. V zaporu in na poti do železniške postaje je nekajkrat zaklicala: »Rdeča fronta!« in dvignila pest v komunistični pozdrav. Da bi bila fanatična jetnica neškodljiva, prosim da nujno odobrite njeno likvidacijo.

L. S. Schaffer Emanuel l. r. Eno leto po Kerenčiču je tako junaško padla tudi Silvira. Po smrti so oba proglasila za narodna heroja, posebej pa so ju počastili radgonski pionirji in mladinci, ki so svoj odred imenovali po Jožetu Kerenčiču, pevski zbor pa po Silviri Tomasini, pa tudi pomurski učitelji in profesorji, ki so vklesali njuni imeni za lep spomenik v murskoboškem parku.

Tudi v knjižici, ki jo radgonski mladinci pripravljajo za zvezni festival leta 1965, se ju bodo hvaležno spomnili.

Ivan Kreft

PROCES PROTI »KRIŽARSKI BRATOVŠČINI«

Bonn, 20. febr. — Tukaj so sporočili, da se bo 12. marca pričel sodni proces proti 20 članom teroristične organizacije »Križarska bratovščina«, katere člani so pred 16 meseci izvedli oboje napad na jugoslovansko posladništvo v Bad-Godesbergu. Kot glavnega obtoženca omenjajo ustaša poda Rafaela Mediča, ki je organiziral ta atentat, in Franja Perčiča.

Proces so doslej že večkrat preložili. Zadnjič so to storili tik pred 9. decembrom, ko bi se proces moral pričeti. Takrat so sporočili, da je odvetnik enega izmed obtožencev zahteval psihiatrski pregled za svojega varovanca, ki je med preiskavo navedel obtožbo, da dela o delu emigrantske teroristične organizacije in njenih vodij.

Ameriški pristaniški delavci nočejo natovarjati žita za SZ

Miami, 20. febr. (Reuter) — Sindikalni voditelji so ukazali pristaniškim delavcem, naj prenehajo natovarjati pšenico na četrti ladj, ki so jo najeli za prevoz žita v Sovjetsko zvezo. Vlada ZDA si prizadeva danes, da bi prepričala sindikalno organizacijo, naj prekine ta bojkot. Voditelji sindikata pristaniških delavcev vztrajajo pri tem, naj Vlada ZDA drži obljubo, ki jo je dala delodajalcem — lastnikom ladij, da bodo najmanj 50 odst. pšenice za Sovjetsko zvezo pre-

neljali z ameriškimi ladjami. Predsednik organizacije pristaniških delavcev Thomas Gleason je izjavil, da so najnovejši ukaz za bojkot izdal pristaniškim delavcem, ki so natovarjali pšenico na britansko ladjo »London Stadesman« v Galvestonu v državi Texas. Pred tem so natovarjanje pšenice za SZ prekinili na dveh sovjetskih ladjah v Houstonu v državi Texas in na neki ladi v New Orleansu.

Pomočnik ameriškega sekretarja za delo Reynolds bo skušal danes rešiti ta spor.

Pred obnovo zahodno-nemško-jugoslovanskih razgovorov

Beograd, 20. febr. — Včeraj je z letalom JAT prispel v Beograd g. Oskar Schlitter, veleposlanik v zunanjem ministrstvu Zvezne republike Nemčije.

Veleposlanik Schlitter se bo mudil v Beogradu nekaj dni in se bo razgovarjal z Ljubom Drndićem, načelnikom uprave v državnem sekretariatu za zunanje zadeve, da bi našel osnovo za nadaljevanje razgovorov med obema deželama, ki so bili prekinjeni julija lani.

Veleposlanika Schlitterja so pozdravili na beograjskem letališču Edvard Kljun, namestnik šefa protokola, in g. Hans Bock, šef službe za zaščito zahodnonemških interesov v Jugoslaviji.

VCERAJ IN DANES V ZVEZNI SKUPŠČINI

● Včeraj je bila v zvezni skupščini skupna seja odbora zveznega in gospodarskega zbora za kmetijstvo. Razpravljali so o potrebah, možnostih in pogojih za povečanje kmetijskih zemljišč v družbeni lastni.

● Danes se bosta v zvezni skupščini sestala na skupni seji odbor za industrijo zveznega zbora in skupina poslancev gospodarskega zbora za elektrogospodarstvo. Na sestanku bodo razpravljali o težah za novi zakon o elektrogospodarskih organizacijah.

● Danes se bo sestala tudi delovna skupina kulturno-prosvetnega zbora za film. Razpravljala bo tudi o proizvodnji domačih filmov, integraciji in kooperaciji kakor tudi o nekaterih vprašanjih v zvezi s položajem filmskih delavcev.

Pustni karneval v Ormožu

MARTIN KRPAN Z NJEGOVO KOBILICO, ki ima naloženo vrečo soli. Velikonedelčan Marjan Debeljak je dobil za to masko prvo nagrado. To kaže, da se je treba za prihodnji pustni karneval pripraviti s starimi znamenitostmi, ki so pri naših ljudeh zelo priljubljene. Seveda ne smejo izostati prizori iz tekočih problemov te ali sosednjih občin.

VOJSKA ATLANTSKEGA PAKTA ODHAJA NA CIPER. Ta prizor je na pustnem karnevalu v Ormožu, ki se ga je udeležilo približno 3.500 gledalcev, vzbudil veliko zanimanje. Trije vprežni topovi s poljsko kuhinjo so bili prikaz avstrijske vojske in njene opremljenosti. Krepki koraki konjenice in ostra povelja so na Mestnem trgu v Ormožu zadonele in izstreljen je bil top največjega premera. To je le eden izmed prizorov borbenosti fantov iz Trgovišča, za katerega so prejeli drugo nagrado.

FOLKLORNA SKUPINA IZ MARKOVČ — sorači se je tudi udeležila pustnega karnevala v Ormožu. Bogata tradicija tega kraja je na pustnem karnevalu med gledalci ustvarila posebno ugodno vzdušje. Karnevala se je udeležilo 21 skupin in posameznikov, sedem najboljših je bilo nagrajenih.

Kakšna naj bosta zakonska tovariša?

ZENA: MOJ MOZ NAJ IMA TAKE LASTNOSTI!

1. LJUBEZEN.

Ljubezen je prvi pogoj za srečen zakon in za sožitje ljudi sploh. S to besedo pa ne kaže razumeti samo telesno sposobnost, ampak predvsem potezo osebnosti. Mož, ki zgolj erotično ljubi svojo ženo, težko pa prenaša otroke in nima sočutja do trpljenja soljudi, ne more biti dober soprog in oče. Ljubezen pomeni, da vsa dejanja in početja človeka vodi ljubezen; ne torej samo zakonske neznosti, ampak splošno ravnanje v vsakdanjosti, v vsaki življenjski situaciji.

2. NEZNOST.

Marsikateri moški meni, da mora dokazovati svojo moškost z robotstvom in osornostjo; neznost smatra za sentimentalnost. Toda ravno močan značaj zna biti tudi nežen. Zato moški tudi izven ljubezenskih dejanj kdaj začuti potrebo, da ženo poboža po laseh, pritiska svoje lice ob njeno, ji nežno stisne roko. Poljubi ji roko, četudi sprazvzaprav ni vzroka za to, se ljubeznivo zareže v njen pogled in če včasih poklekne pred njo, da ji sezuje čevlje, je ne bo manj razveselil kot z vročim poljubom.

3. DOSTOJANSTVO, ODGOVORNOST, DELAVNOST.

Na prvi pogled se zdi, da te tri lastnosti nimajo mnogo opraviti z ljubeznijo kot tako. In vendar je ljubezen brez dostojanstva zmotna ali zabloda, pa naj gre za neugodno strast, ki gre brezobzirno prek vseh zakonov naravnosti, za ljubezen, pri kateri se en partner drugemu suženjsko podvrže in pri tem izgubi svojo osebnost, da celo dušo, ali pa za primer, da dva človeka vežejo zgolj perversnosti. Ljubiti dostojanstveno pomeni nikoli pozabiti, da je ljubezen nekaj zavišenega in nikoli živalskega. S tem pa so ji začrtane — kakor vsemu človeškemu početju — meje, ki jih človek ne more ne kaznovano prekoračiti.

Človek ne živi samo za lastno zadovoljstvo, ampak mora uravnati svoje življenje in delo v skladu s dolžnostmi, ki jih preden postavljajo družba, poklic in družina. Pravi mož izpolnjuje svojo življenjsko nalogo s smiselnim, tvornim delom.

4. LJUBEZEN DO NARAVE IN UMETNOSTI.

Zares ljubeči mož ima svojo družico za največji poklon, ki mu ga je namenilo življenje. V ženi vidi mojstrovino narave, živo umetnino. V ženi ljubi hkrati naravo in umetnost.

Zakonski mož in ljubimec je srečen, da lahko pokaže svoji družici lepote narave, naše zemlje, pa naj gre za zasneženi gozd, cvetoči rododendron ali pomladni travnik. Prav v tem se bo njegova ljubezen do žene še intimneje razcvetela, se še bolj prepletla z njeno. Isto velja za skupno uživanje v umetnostih — literaturi, pesništvu, muziki, slikarstvu. Kako ubožen je zakon, ki se omejuje samo na spalnico in kuhinjo!

5. VELIKODUSNOST, RAZUMEVANJE, POTRPEŽLIVOST.

V tem greši marsikateri soprog. Ne zamenjajmo modrosti s pametnostjo! Modri ima vedno razumevanje za pomanjkljivosti svojih bližnjih, in zlasti za pomanjkljivosti svoje žene. Izprijetost zatira, toda trpi številne drobne slabosti in jih prijateljsko pomaga premagati. Vsako ne more biti po spoznanju Sokrat. In žena, ki pogosto živi v mnogo ožjem svetu kakor moški, ne more biti toliko razgledana v številnih »moških« zadevah. In zato tembolj ni na mestu bahava nadmošnost. Mož naj ženi tisto, v čemer ona ni doma, prijateljsko razloži, pojasni. Toda nikoli kot učitelj, z dviganjem kazalcev, marveč mimogrede v pogovoru ob mizi, na sprehodu ali v nočni uri brez spanja.

Tudi moški, ki se ukvarja s Platonom in Kantom, Homerjem in Dantejem, bo delil drobne skrbi svoje žene in razumevaljoče prisluhnul njenim »manj pomembnim« problemom. Sreča človeštva je enako odvisna od prijetnega doma kakor od vzvišenih, plemenitih idej!

6. FANTAZIJA.

Prijetna presenečenja dajejo sok zakonu. Mož zato nikoli ne sme pozabiti na to, da ženi kdaj pa kdaj pripravi nepri-

čakovano veselje. Mnogi, tudi najboljši zakoni začno sčasoma trpeti za enoličnostjo, za preveč vsakdanjim potekom dnevnih in nočnih opravil. Toda kako lahko je pregnati to sivino! Mož naj se včasih odloči in naj brez priprav popelje ženo na izlet, plesat ali na večerjo v prijetno predmestno krčmo. Ali pa se zmeni z njo za nepričakovan sestanek, nato pa odideta ogledovat izložbo. Marsikateremu možu je to muka, toda majhna žrtev se gotovo izplača. Ko bi mož vedel, koliko ji taka stvar pomeni, ji ne bi jemal veselja, čeprav to včasih olajša njegovo denarnico. Nasploh žene rade ogledujejo, kupovanje je pogosto sele drugotnega pomena. Pametna žena večinoma ve, koliko si lahko privoščiti.

Fantazije je treba tudi zato, da pokloni mož ženi cvetje tudi kdaj, ko nima ravno rojstnega dne. Taki drobni dokazi ljubezni učinkujejo kot balzam na rane vsakdanjosti. Sredi svojih težav in problemov mož pogosto pozabi, s čim se mora vse ubadati žena in koliko bridljivosti mora pogoltniti. Majhen izredni šopek cvetja ustvarja čudeže.

Predvsem pa naj mož pred ženo ne zapira svojih misli! Če najde v dobri knjigi lepo mesto, naj ga ji prebere; če v časopisu prebere kaj o novi iznajdbi, naj o tem spregovori z njo. Nikoli naj ne pozabi, da v zakonu ni stvari, ki ne bi bile »vredne omembe«. Ni večje nevarnosti za zakon kakor molk! Če si mož in žena molče sedita nasproti, to seveda še ni zmeraj znak odtujitve; brezmišelnost klepetanje je včasih tiskvarneje od molka in nem stisk rok ali prisrčen pogled povsta čisto več od tisoč besed. Toda če zakonca vse, kar ju zabava, vznemirja ali navdušuje, zadržujeta zase, je skrajni čas, da zaveže v zakonu nov veter in da spet pomisli na to, kako bi si spet pridobil zanimanje in zaupanje družice. Tedaj naj vzpodbode svojo iznajdljivost in fantazijo. Presenečenja, ki jih ji pripravi, bodo premagala tudi njeno in nezavedno bo posnela njegov primer.

7. POTRPEŽLIVOST

Stari Kitajci so smatrali potrpežljivost za največjo človeško vrline. Potrpežljivost doseže vse, pričara nazaj ljubezen, zbudi razumevanje, počasi ublaži težek značaj, preoblikuje potrto, utrujeno bitje v odprto in svobodno. Mož, ki je potrpežljiv, sčasoma doseže pri ženi in z njo vse. Pogosto so potrebna leta, preden se posreči prebuditi žensko. Toda plačilo je vredno napora.

MOŽ: IN TAKSNO SI ZELIM SVOJO ZENO!

1. ZVESTA DRUŽICA.

Zelim si, da se zanima tudi za moje poklicno delo in moje težave in mi stoji ob strani ne le v dobrih, ampak tudi v težkih časih. Zavzame naj se zame, kadar me napadejo, pozneje naj me opozori na morebitne napake, ki sem jih zagrešil. Nikoli naj me ne ponižuje pred drugimi ljudmi ali otroki.

2. DOBRA GOSPODINJA.

Žena ustvarja pravi dom, pa naj bo zaposlena ali ne. Ona je duša doma, ki napravi stanovanje za prijetno zatočišče pred vsemi skrbnimi vsakdanjosti. Zato ni glavna zadržana lastnost žene-gospodinje, da odlično kuha ali pretirano vzorno skrbi za snago, pač pa nieno prizadevanje, da je bivalište zmeraj pravi dom.

3. LJUBECA MATI.

Ne bi se rad poročil z žensko, ki pravi, da hoče življenje uživati, ne si ga pa zagreiniti z otroki. In če bo dovolj zaslužka, hočem imeti tri ali štiri otroke! Žena naj jih vzgaja z ljubeznijo in humorjem.

4. PRISRČNA IN OGNJEVITA V LJUBEZNI

Naj ne bo niti rezervirana niti neugnana, pač pa naj sledi karove ljubezni uživa srečno in predano in sama naj si jih poželi. Brez napačnega srca mu naj si poželi moje telo kakor si jaz njeno, naj se pa tudi poglubi v moje srce in odpre miho dušo.

5. LJUBI NAJ NARAVO IN UMETNOST.

Naj ne bo samo gospodinja in mati. Naj ljubi cvetje in vrt, izlete in naravo. Pričakujem od nje, da je očarljiva in elegant-

na gostiteljica in ima odprto dušo za umetnost. Dobre knjige, gledališče, slikarstvo in glasba naj ji segajo v globino srca.

6. NAJ BO — ZNOSNA.

Prepirljiva ali celo nepopravljivo ozkočrta ženska je nesreča za moža. Čeprav vem, da tudi Ksantipi ni bilo lahko s Sokratom, se ničesar bolj ne bojim kot prepirljivosti, stalno nezadovoljnosti soproge. Nekateri psihologi sicer trdijo, da je prepirljivost nežnemu spolu prirojena; tega ne verjamem. Kako združiti tako lastnost z žensko lepoto, s tako slavljenim žensko dobroto?

7. VESELA NAJ BO.

Radost in humor očarata tudi najbolj preprosto življenje in pomagata možu in ženi prebiti vse težave vsakdanjosti. Zagrejenjena žena, ki ne razume šale, je breme možu in nadloga sama sebi. Smehljaji, smeh, nasmeji — tega naj bo polna hiša, in naši otroci naj se do smrti spominjajo vselega, srečnega doma svojih staršev!

8. VARČNA, TODA NE SKOPA.

Z denarjem naj pametno ravna — s tem je povedano vse. Razsipanje je prav tako nesmiselno kakor pretirano skoparjenje. Včasih naj si sama kaj sesije, namesto da kupi v trgovini, ne bo naj pa suženj varčnosti.

9. ZMERAJ SVEŽA IN CISTA.

Nič ni neprijetnejšega od zanemarjene in nesnažne žene, ki neumita in nepočesana sede klj zjutraj in po vsem pohištvu pušča svoja nošena oblačila. Težko bi prenašal, če bi z navijalkami v laseh in v jutranjem plašču in copatih še v popoldanskih urah hodila po hiši. Prav tako mi ne bi bilo ljubo, če bi ponoči ležala ob meni zamazana z vsemogočimi lepotoilnimi sredstvi kot nedotakljivo kozmetično čudo. Zdi se mi, da sta dobro zdravje in pameten način življenja najboljša kozmetika. Ko pa se začne bližati starost, se starajmo razumno in dostojanstveno.

10. PREDVSEM NAJ BO ŽENA ZENSKA.

To pomeni: nežna in predana, prisrčna, sočutna, ljubezniva in dobrotljiva. Pa tudi: ljubka, zapeljiva in vredna poželjenja. Naj nikoli ne zgubi čara ženske privlačnosti in šarma, zapeljive moči svojega ženskega bitja!

RUŠENJE STARIH ZGRADB V ORMOŽU

Pred kratkim so v Ormožu budo v prihodnjih letih zgradili novo poslovno zgradbo podjetja. V kratkem preselijo v novo zgradbo čiščenje starih zgradb iz mesta. Saj urbanistični načrt Ormoža predvideva rušenje več zgradb od »Grozde« na levi strani ceste.

TUDI V LJUTOMERU MEŠALNICA MOČNIH KRMIL

V Ljutomeru so pred nekaj leti zgradili veliko mešalnico močnih krmil. Namen gradnje je bil, da bi zadostili pomurskim kmetijskim obratom potrebna močna krmila. Po dosedanjih ugotovitvah pa kaže, da kmetijske organizacije pozabljajo na ta obrat in naročajo močna krmila iz drugih mešalnic. Zmogljivost mešalnice znaša 18.000 ton močnih krmil. Mešalnica lahko proizvaja vse vrste močnih krmil za živinorejo. Po tehnični opremljenosti spada med najbolj opremljene obrate pri nas. Njena zmogljivost je bila planirana za potrebe močnih krmil v okviru Pomurja, računajoč nova pitališča, ki so v gradnji. Ker pa je gradnja pitališč v Pomurju zaostala, mešalnica ne dela s polno zmogljivostjo, ima pa vse pogoje, da bi svoje proizvode plasirala na trg. Glede na kakovost svojih proizvodov se je na tržišču že uveljavila.

Lani se je dobro obneslo sušenje krmil, saj ima mešalnica pričetni rušiti stari del mesta, kjer budo v prihodnjih letih zgradili novo poslovno zgradbo podjetja. V kratkem preselijo v novo zgradbo čiščenje starih zgradb iz mesta. Saj urbanistični načrt Ormoža predvideva rušenje več zgradb od »Grozde« na levi strani ceste.

Kjer se stikata znanost in fantazija

Življenjski prostor nam to dal Mars, energijo pa nam bo posredovala Luna

POMANJEKANJE ENERGIJE NA ZEMLJI — TRIJE VIRI V PRIHODNOSTI — NUJNA BO SELITEV, PO VSEJ VERJETNOSTI NA MARS — KAKŠNI BODO TAM POGOJI — REŠITEV, KI JO DAJE AKADEMIK KAPICA

Pogosto se na področju znanstvenih novosti ali vsaj znanstvenih zamisli znajdemo na robu utopije. Človek — mislimo na povprečnega človeka — se začne niti počasi s tem sicer navajati, toda včasih gre to prek določnih meja, posebno, ko gre za fantastične načrte ne tako bliznje bodočnosti. Tu bomo skušali na kratko prikazati enega izmed takšnih fantastičnih načrtov, in sicer koloniziranja planeta Marsa, načrti ki bi spadali v fantastično literaturo, če ne bi izhajal od zelo uglednega znanstvenika, ki ga je izdelal na temelju konkretnih možnosti in dejstev. Gre namreč za »fantastični načrt« Nobelovega nagradjenca N. N. Semjonova, člana sovjetske akademije znanosti in svetovno znanega strokovnjaka. Sovjetski znanstvenik je svoj načrt prikazal na nekem mednarodnem zborovanju fizikov, in sicer v referatu, v katerem je prikazal bodoče naloge tehnike in prirodnih znanosti.

Danes — pravi prof. Semjonov — se na Zemlji proizvaja komaj 100 vatov energije na prebivalca, siromaštvo večine človeštva, ki je eden od najbolj perečih problemov naše dobe, se more likvidirati edino tako, če se znatno poveča proizvodnja energije. Predvideni tehnični razvoj v bodočih desetletjih bo ljudem omogočil, da proizvodnjo pogonskih sil močno povečajo.

EN VIR: VRTINE V MAGMO

Sovjetski znanstvenik Semjonov navaja tri možnosti povečanja energijskih virov v bodočnosti, točneje, navaja tri nove vire energije in sicer jedrsko iz fužije težkega vodika, nadalje toploto energijo iz slojev magme ter energijo Sonca. Pravzaprav dva vira je izkoriščamo, in sicer jedrsko ter sončno energijo, vendar pa doslej v neznatnih količinah. Čeprav se zdi njegov načrt, da bi skoraj Zemlje vrtali do 50 km globoko, da bi mogli izkoristiti vročino tekoče magme, nemogoče, je najbolj nepričakovan način pridobivanja energije oni, ki predvideva izkoriščanje »nečiste« energije za pridobivanje »gonske« sile. Po načrtih Semjonova bi namreč treba našo sosedo Luno spremeniti v velikansko elektrarno, ki bi izkoriščala sončno energijo.

Semjonov je izračunal, da Luna, kljub svoji relativno majhni površini, zadrži petino sončne energije, kolikor je prode na površino Zemlje, kajti zemeljska atmosfera požira velik del sončne energije, ki bi sicer prodrla na Zemljo. Ogromna polja sončnih baterij bi mogla prekriti lunino površino in jo spremeniti v nekakšno »svetlobno« — električno plantazo, ki bi preko Laser —

naprav pošiljala na Zemljo vsak dan na milijarde kWh električne energije.

MEJE, KI JIH NAREKUJE NARAVA

Čeprav nam naše tehnične možnosti dopuščajo tako rekoč brezmejno proizvodnjo energije, je naroda vendarle postavila neke meje. Zemlja sprejema od Sonca energijo 40 milijard kilokalorij na sekundo. Več kot 10 odstotkov te količine pa bi na Zemlji ne smeli umetno proizvesti, kolikor bi ne hoteli uničiti življenjskih pogojev na njej. Nujni višek toplote pri tolikšni proizvodnji energije, bi namreč mogel atmosfero Zemlje ter tudi površino našega planeta tako segreti, da bi toplotno premikanje molekul zraka doseglo brzino, ki bi jih odnesla v medplanetarni prostor in bi se Zemlja tako rekoč »slekla« svojega atmosferskega plašča. Z izgubo zraka bi bili najprej prizadeti vrhovi sloji atmosfere, ki sedaj ščitijo vsa živa bitja na Zemlji pred nevarnimi ultravijoličnimi žarki. Nemogoče je torej premagati to gornjo mejo proizvodnje energije.

Toda po proračunih sovjetskega znanstvenika, bi se ta meja mogla krepko premakniti navzgor, če bi energijo začeli proizvajati na Luni.

SELITEV Z ZEMLJE BO NUJNA

Ker število prebivalstva na Zemlji naglo raste, bi morali že sedaj začeti iskati vire za kritje vedno večjih življenjskih potreb ter možnosti prehrane vedno številnejšega prebivalstva Zemlje, kajti sicer se bo prebivalstvo našega planeta nekega dne znašlo v položaju, da mu Zemlja ne bo mogla dati dovolj kruha. In poti »nazaj k prirodi« ni več. Treba bo ubrati pot naprej, v čedalje širšo avtomatizacijo vseh panog industrije in poljedelstva, kajti še danes vse čedeje doživljamo, da se lakota pojavlja prav v tehnično najbolj zaostalih deželah. In kljub vedno bolj sodobnemu izkoriščanju možnosti, nam statistika dokazuje, da bomo morali v ne tako daljni bodočnosti sprejemati usodne sklepe: če človeštvo ne bo izkpravalo v neki strašni vojni za sam obstoj, se bo moral del nje — izseliti. In kam naj se izseli? Na najbližji planet, na Mars — pravi sovjetski znanstvenik Semjonov.

Sveda bo treba tudi na Marsu najti ravnotežje med »prirodno« sončno energijo ter med umetno proizvedeno energijo. Pri tem je namreč treba upoštevati — pravi Semjonov — da bo brzina bega zračnih molekul z Marsa nekoliko manjša kot na Zemlji, zaradi sile teže, ki je tam prav tako nekoliko manjša. Z druge strani sprejema Mars znatno manjšo sončno energijo kot Zemlja, tako da bi proizvodnja energije na Marsu mogla biti desetstokrat večja kot istočasna proizvodnja električne energije na Zemlji. In prof. Semjonov misli na proizvodnjo energije prav v tolikšnem obsegu. On jo celo jemlje kot osnovo za svoje proračune, kot nujno, da se na tem planetu ustvarijo pogoji, ki so potrebni za življenje človeka, odnosno zemeljskih bitij.

Drugi problem je problem prenosa tolikšnih količin energije ne le na Marsu, pač pa tudi na Zemlji, kajti ob današnjem načinu prenosa bi to bilo skoraj komaj mogoče.

Neki drug član sovjetske akademije znanosti, slavni atomist prof. Kapica je za to našel zelo enostavno rešitev: namesto vodov z visoko napetostjo, ki so sedaj v rabi, predlaga podzemeljske cevi, izdelane iz kakršne koli snovi, ki pa bi bile na notranji strani obložene s tankim kovinskim slojem. Skozi njih bi tekli visoko frekvenčni električni valovi. Takšne cevi bi mogle povezovati tudi neskončno daljne energetske vire energije. Poleg tega bi ti »vodovi« bili mnogo cenejši od sedanjih, ker so dajo izdelovati iz najcenejših snovi.

Vrtnimo se k prof. Semjonovu, ki meni, da je možno, da se nekega dne velike skupine ljudi izselijo z našega planeta. Pred tem pa bi morali na Marsu ustvariti pogoje, za kakršnih more »živeti« človek po mnenju Semjonova, še vedno na onem področju sončne sile, kjer so planeti sestavljeni iz kamena in rudnin in imajo površino, na katero more človek stopiti, kjer je trdna.

POGOJI NA MARSU

Sicer pa se na vseh takih planetih more z določenimi izjemami pričakovati isto sestavo kemičnih elementov kot na Zemlji. Ker je Mars manjši od Zemlje, bi se s pomočjo ustreznih tehničnih sredstev mogla tam ustvariti klima, ki bi ustrezala planinskemu predelu na Zemlji, in kjer bi se človek dobro počutil. Seveda še ni možno predvideti posledic ustvarjanja umetnega ozračja na Marsu. Ta bi brez dvoma bolje uskladičevala sončno toploto kot je uskladičuje sedanja Marsova atmosfera. Toda logično bi bilo pričakovati, da bi se v njenih višjih slojih, pod vplivom ultravijoličnih žarkov ustvaril sloj ozona, ki bi vsrkaval ta življenjsko nevarna žarčenja. In tako bi bilo možno z novimi vrstami rastlinstva ustvariti novo vegetacijo. Morda bodo zaradi tega bodoči strokovnjaki pripravili našim daljnim potomcem tla okoli Marsovega ravnika, kjer vlada večna pomlad.

H. S.

PODJETNE PUSTNE ŠEME V DESTERNIKU

Skupina pustnih šem iz Desternika si je na pustni torek privoščila prav nesramno šalo. Obiskala je nekaj hiš v Dolici, Gomilcah, Svetincih in drugod in pri tem nizkotno zlorabila gostoljubnost gospodarjev. Da bi njihova »akcija« čimbolj uspela, so pri vsaki hiši, ki so jo obiskali, najprej namerno uprizorili gnečo in nato neopazno izmikali živla in pljačo. Tako so npr. pri neki hiši v Gomilcah, potem ko jih je gospodar po starem običaju pogostil, skrivaj vzeli in odnesli okrog 3 kg mesa in 2 vedri vina. Pri svojem poslu so bili tako večji, da so brez vednosti domačih vzeli kos mesa celo iz tunke. Ker si je skupina obetala obilen plen, si je v ta namen najela celo voz.

Ena izmed udeleženk tega »pustnega pohoda« se je pozneje med svojimi znanci ponosno pohvalila, da so »nabrali« okrog 13 kg mesa in štrtnjak vina. Z nakradenimi živili so se zvečer gostili in ker vsega niso mogli »pospraviti«, so s pojedino nadaljevali v četrtke.

Človek bi skoraj ne mogel verjeti, da si drznejo nekateri tako nizkotno zlorabiti prastari ljudski običaj. Ta predrznost brez primere je tembolj obso-

TEŽAVE S PLAČILOM V GOTOVINI

V trgovini, kjer prodajajo na obroke gramofone, si je stranka po dolgem izbiranju izbrala lep gramofon. »Na koliko obrokov ga boste plačali?« jo je vprašal prodajalec. »Plačal bom v gotovini!« je odvrnil kupec. »Tako,« je dejal prodajalec. »Prosim trenutek, moram vprašati šefa.«

Oglašujte v Tedniku

Čestitka

Bratu Toplak Mirku, VP 3065*20 Sombor, želimo za rojstni dan mnogo zdravja in sreče vsi domači. Skok Matiji iz Orešja pa vse dobro za bližnji praznik. Stanku Čehu želimo na dopustu mnogo sončnih dni, pri delu pa mnogo zadovoljstva.

Albina iz Orešja

Samoupravljanje občanov v krajevnih skupnostih

(Nadaljevanje s 1. strani)

socializaciji obravnavati na prvem mestu delovnega kmečkega človeka, ki bo moral s časom preusmeriti svojo zaposlitev. Prav zato je na področju občine popis gospodarske moči prebivalstva, ki bo dal jasno sliko o pomoči potrebnih ostarelih kmetih, o težavah in problemih zaostale drobnolastniške proizvodnje. Nove kompleksne površine, kjer je obdelava cenejša kakor na raztresenih parcelah, bodo morale v prihodnjem obdobju dobiti svojo veljavo.

Vsekakor se bo zadruga za izvedbo svojega načrta morala posluževati raznih metod pridobivanja zemljišč, ker bo samo v tem primeru zagotovljen napredek kmetijstva v občini. Zasebne kmetijske proizvajalce je treba seznaniti, kako pomembna je domača zaposlitev v sodelovanju s kmetijsko zadrugo, v živinoreji, perutinarstvu in v domači obrti.

Krajevne skupnosti se morajo nadalje zanimati za delo šole in drugih kulturno-prosvetnih ustanov. V občini je mnogo socialnih problemov, ki jih je treba ustrezno rešiti. To je sicer eden izmed zelo kritičnih problemov na področju občine, ki bodo še postali pereči z urejanjem kmetijstva. Delo krajevnih skupnosti je tudi, da pod vplivom staršev omiljuje razne subjektivne socialne probleme mladine. Na vprašanje, kdaj bo uspevala krajevna skupnost v nekem kraju, je moč odgovoriti, da ko bo koristila družbi in slehernemu občanu tistega kraja. Vprašanje pa ostane, kako kadrovska sposobnost in zasedenost v krajevni skupnosti, ki je ena izmed bistvenih važnosti,

vpliva na njen razvoj in napredek. Skratka, krajevna skupnost mora biti politični mobilizator občanov na svojem področju, kar je pri reševanju problemov odločilnega pomena. Kako bo imela krajevna skupnost organizirano svoje delo in kako bo stopila v stik z občani, je važno vprašanje. Vsekakor se mora življenjsko prilagoditi potrebam in zahtevam občanov v skladu z načeli naše politike in vsestranskega napredka tistega kraja in občine.

Svoje delo bo lahko le izvrševala, če si bo postavljala realne plane dela. Njeno planiranje naj velja za sedemletno obdobje, saj je le v takih obdobjih moč predvideti neka konkretne. Skratka, vsebino dela krajevne skupnosti morajo sestavljati vsi krajevni problemi na področju gospodarstva, komunale, prosvete, kulture, zdravstva, socialnega varstva itd. Organi krajevnih skupnosti si postavljajo naloge na osnovi potreb in zahtev občanov, ki na razvitejših področjih niso majhne. Planiranje pa mora biti v okviru možnosti, v skladu z napredkom in razvojem kraja. Krajevni problemi so bolj ali manj enotni, zato je toliko bolj potrebno tesno sodelovanje med krajevno skupnostjo in krajevnimi organizacijami. SZDL, SZDL vsebinsko usmerja delo krajevnih skupnosti, ki pa je istočasno politični mobilizator za reševanje krajevnih problemov. Odborniki občinske skupščine morajo biti najbolj aktivni člani svetov krajevnih skupnosti, ki lahko mnogo doprinesejo v reševanju različnih lokalnih problemov. Ti so dolžni pravočasno seznanjati občinsko skupščino o delu krajevnih skupnosti itd.

šport šport šport KOŠARKA

Poraz, ki je pomenil zmago

V nedeljo, 16. II. 1964, je Sportna zveza za telesno kulturo organizirala košarkarski turnir, namenjen predvsem srednješolcem, v telovadnici ESS. Dokaz, da je košarka res zelo priljubljena, je lep odziv udeležencev: prijavile so se štiri moške ekipe, ženske ekipi športnega aktivna gimnazije (SAG) in ESS pa sta se pomerili v prijateljski tekmi. Zmagale so gimnazijke 16:8, kar je zaanje dvomno lep uspeh, posebej še, če upoštevamo, da nimajo svojega košarkarskega igrišča.

Verjetno nobeden od udeležencev, pa tudi nobeden od množičnih mladih gledalcev ni slutil, da bo turnir tako zanimiv in »napet«, če že ne po kvaliteti prikazane igre, pa vsaj zaradi izenačenosti ekip. Partizana, SAG in ESS, medtem ko je ekipa JLA zapustila dober vtis le zaradi svoje fair igre.

O prvaku je odločala šele zadnja tekma turnirja med SAG in ESS. Gamnazijski ekipi je bila potrebna za prvo mesto zmaga z najmanj 8 koši razlike. Borili so se, ko so 2 minuti pred koncem že vodili s takšno razliko in je bil uspeh že na pomoči, jim je športna sreča obrnila hrbet ESS je zmanjšala razliko in ji je tako poraz s petimi koši razlike pravzaprav pomenil zmago, saj se je lep prehodni

pokal za leto dni znašel v njenih rokah.

Rezultati:
ESS — Partizan 31:25 (22:12)
SAG — JNA 29:15 (11:4)
JNA — ESS 17:33 (6:9)
Partizan — SAG 29:24 (9:7)
JNA — Partizan 30:47 (16:18)
SAG — ESS 19:14 (8:9)

Lestvica:
ESS 3 2 1 78:61 4(+17)
Partizan 3 2 1 101:85 4(+16)
SAG 3 2 1 72:58 4(+14)
JNA 3 2 1 63:100 0(-46)

Mogoče bi bilo zanimivo naštetiti tudi nekaj superlativov s tega turnirja:

Najbolj uspešna je bila ekipa Partizana (101 koš).

Največkrat kaznovana — ekipa ESS, ki je »nabrala« kar 39 osebnih napak.

Najbolj fair — ekipa SAG le 29 osebnih napak so dobili njeni igralci.

Najboljša strelca turnirja: Tovornik (ESS) in Sulek (SAG) s po 27 koši, slede Florjancič 24, Langrhoic, Kovač 22, Korenjak 20 itd.

Največkrat kaznovan med posameznimi napakami, Stalcer (Partizana) Jurkovič (ESS) s 13 tizani 9 itd.

In končno še **najbolj nesrečni** ekipi: Partizan in SAG, ki se je eni ali drugi pokal izmuznil takorekoč iz rok.

š a h

Okrajno žensko šahovsko prvenstvo končano

V soboto, 15. tina, je bilo končano okrajno žensko šahovsko prvenstvo v Mariboru, na katerem je sodelovalo 12 igralk iz Maribora, Murske Sobote, Raven, Prevalj, Ptuj in Slov. Bistrice. SK Ptuj sta zastopali igralci Slavica Pisar in Jožica Reberc.

Končni vrstni red:
Arih 10 točk, Svarcer 9,5, B. Serianz 8,5, Koren in H. Serianz po 7,5, Novak 5, Bezjak.

PRVENSTVO GIMNAZIJE V ŠAHU

Tudi v letošnjem letu je zanimanje za šah na ptujski gimnaziji zelo veliko. Ker se je za prvenstvo prijavilo 27 mladincev, so ga razdelili na predtekmovanje in finale, da bi prišli do realnejših rezultatov.

Predtekmovanje se je odvijalo v dveh skupinah. V prvi je igralo 13 igralk, v drugi pa 14. V prvi skupini je zmagal Znidarič pred Habjaničem. Krajncem, Vodopivcem, Skokom, Viherjem, Korbanom itd., v drugi pa Zigman pred Zorjanom, Jesihom, Zličarjem, Napastom, Verdenikom, Zidaričem itd. Teh 14 igralk se je uvrstilo v finale.

V finalu sta odigrani dve koli: rezultati so naslednji:

I. kolo: Habjanič — Skok 0:1, Krajnc — Zličar 1:0, Napast — Zidarič 1:0, Korban — Jesih 0:1, Zorjan — Verdenik 0:1, Zigman — Viher 1:0, Znidarič — Vodopivec 1:0.

II. kolo: Habjanič — Krajnc 1:0, Skok — Vodopivec remi, Zličar — Napast odločeno, Zidarič — Korban 1:0, Jesih — Zorjan 0:1, Verdenik — Zigman 0:1, Viher — Znidarič 0:1.

Prvo veliko presenečenje je poraz favorita Habjaniča s Skokom.

Vrstni red po II. kolu: Zigman in Znidarič 2, Skok 1,5, Napast 1 (1), Habjanič, Krajnc, Zorjan, Verdenik, Jesih in Zidarič 1, Vodopivec 0,5, Zličar 0 (1) ter Viher in Korban brez točk.

Lunine spremembe in vremenska napoved

za čas od nedelje, 23. februarja, do nedelje, 1. marca 1964.

Polna luna bo v četrtek, 27. februarja ob 15.40. Napoved: do konca meseca februarja bo lepo vreme.

Pregled vremena doma in po svetu. Že od začetka tedna dotekata nad srednjo in zapadno Evropo dve zračni struji, in sicer doteka hladna od vzhoda, toplejša pa od zapada. To je povzročilo, da je bilo nad vso Evropo nestalno vreme. Padavine so bile povsod. V vzhodni Sloveniji večjih padavin ni bilo in jih verjetno do 3. marca ne bo.

Stanje barometra se drži pri nas okrog 1165 milibarov. V zapadni Evropi pa okrog 1005 milibarov.

Alojz Cestnik

Horoskop

OVEN (od 21. marca do 20. aprila)

Vaša poznanstva so redka, vendar trajna. V svojem ravnanju ne mislite toliko na to, da bi ugajali kot da bi res pomagali. Niste navajeni izrekat svoje sodbe, temveč le svoje mnenje.

BIK (od 21. aprila do 20. maja)

Vedno je dobro biti buden, včasih pa tudi kaj spregledati. Lahko se štejeje med ljudi, ki radi praktično mislijo in tudi ravnaajo. Bolj vam ugajajo znanci ki varčujejo s časom, ne z denarjem.

DVOJČKA (od 21. maja do 22. junija)

Ze v zgodnjih letih ste se navadili natančnosti. Težko vas je iznenaditi, ker ste pripravljeni na spremembe. Radi svetujete, če že ne morete drugače pomagati.

RAK (od 23. junija do 22. julija)

Največ notranjega miru vam prinesejo delovni uspehi. Vaša beseda pomeni tudi dejanje. Ne šalite se radi z ljudmi, ki hitro zamerijo.

LEV (od 23. julija do 22. avgusta)

Ne odlašajte z odločitvijo, dovolj časa ste imeli za razmišljanje. V malodušju vzpodbujenemu boste več vredni kot si mislite. Radi presenečate s svojo duhovitostjo.

DEVICA (od 23. avgusta do 22. septembra)

Ni dovolj sama odločitev, tnpak tudi vztrajnost je potrebna. Najbolj vas cenijo ljudje, ki so spoznali vaš plemenit značaj. V službi boste še mnogo dosegli z vestnim delom.

VEHNIKA (od 23. septembra do 22. oktobra)

Predolgo ne obremenjujte svojega srca s stvarmi, ki niso trajne vrednosti. Poleg mnogih stvari si privoščite še toliko časa, da boste lahko o vsem dobro razmislili. Pridobite si prijatelja, ki vas bo pravilno razumel.

SKORPIJON (od 23. oktobra do 22. novembra)

Pravočasen odgovor pove vsaj toliko kot pravočasen molk. Veseli boste pisma, ki vas bo iznenadilo. Iskrena resnica vam je ljubša kot najlepše darilo ob prazniku.

STRELEC (od 23. novembra do 20. decembra)

Ko se boste dobro spoznali, boste lažje prenašali življenjske težave. Ne ustrašite se preizkušnje: čez nje vođijo vsa pota napredka. Sočustvovanje z okolico vas bo obvarovalo samotarijenja.

KOZOROŽ (od 21. decembra do 20. januarja)

Najbolj ste zadovoljni z uspehi v službi, ko jih spremlja in cení tudi nekdo, ki ga zelo spoštujete. Ne odlašajte z odgovorom na pismo. Obisk v kratkem, ki ga boste zelo veseli.

VODNAR (od 21. januarja do 19. februarja)

Več zaupanja v lastne sposobnosti. Obljube vas mikajo; počakajte, pa boste videli, koliko so vredne. Vedno ste se držali lastnih spoznanj; tudi drugim ta lahko koristijo.

RIBI (od 20. februarja do 20. marca)

Poskušajte biti vedno pravočasni, brez prehitvanj in zamud. Začete nove stvari vam navadno uspejo. Več je vredno spoznati vsebino; ne teh vrednotiti po zunanjem videzu.

RAZPIS LICITACIJE

Zavod za komunalno dejavnost občine Ptuj prodaja na javni licitaciji, ki bo dne 5. marca 1964, ob 9. uri v upravi zavoda — Znidaričevo nabrežje 4, naslednja osnovna sredstva:

- VOZOVE ZA KONJSKO VPREGO
- DELE IN KOLESA ZA VOZOVE
- VOZ ZA ODVAŽANJE FEKALIJ

Ogled je možen vsak dan od 7. do 12. ure.

Ce ob napovedanem času osnovna sredstva ne bodo prodana gospodarskim organizacijam družbenega sektorja, bodo ob 10. uri istega dne lahko prodana privatnikom.

ZAHVALA

Ob izgubi moje drage tete

MARICE BRAČIČ

se iskreno zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancom, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in cvetje ter mi ustno in pisмено izrazili sožalje. Posebna hvala tov. Feldinovi in g. proštu za ganljive besede ob grobu ter pevcem za žalostinke.

Zahvaljujem se vsem na internem oddelku splošne bolnišnice v Ptuj, ki so mojo teto negovali in ji lajšali zadnje dni življenja.

Marija Began — nečakinja

Mali oglasi

Stanovanja

OPREMLJENO SOBO v Ptuj, išče mlajša uslužbenka. Naslov v upravi.

PRAZNO SOBO nujno iščem. Pomagam tudi v gospodinjstvu. Naslov v upravi.

PRODAM

DVE POSTELJNI MREŽI, novi, ugodno prodam. Naslov v upravi.

KUHINSKO KREDENCO prodam. Turkuš Rozika. Naselje bratov Reš 37, Ptuj.

SOBNO KREDENCO in pisalno mizo prodam. Naslov v upravi.

PRODAM KRMO. Samperl Feliks, Nova vas 13, Ptuj.

HIŠO Z GOSPODARSKIM POSLOPIJEM in 10 arov zemlje prodam za 450.000 din. Kajnik Konrad, Skorba 54, p. Hajdina.

DVE OMARI poceni prodam. Naslov v upravi.

300 kg SENA prodam. Vulkaničar Korošec, Ptuj.

STAVBENE PARCELE v bližini železniške postaje Hajdina prodam. Vprašajte pri Učakar Adeli, bivša gostilna Hajdina. 1000 kg SENA prodam. Štuki 6, Ptuj.

MLIN ZA ZRNJE na električni pogon prodam. Ilovšek, Videm pri Ptuj.

KUPIM

STABILEN BENCINSKI ali dieselski motor 3-8 KM, novejšega tipa, dobro ohranjen, kupim. Cvetko Franc, Senesči, p. Velika Nedelja.

Minula zima je pokazala, kje so odpovedali strešni žlebi. Vlada in led po zidovih sta prav gotovo prisilila hišne svete, da bodo popravili žlebove, da ne bodo propadali zidovi tudi ob spomladnem deževju.

Osebná kronika

RODITELJA

Rodile so: Frida Mir, Veliki Brebrovnik 46 — Suzano; Milanca Teofilović, Gregorčičevo dr. 8 — Vesno; Marija Kocjan, Godešinci 21 — Mirana; Helena Skranec, Ljutomerska 29 — Rada; Marija Antolič, Zamenci 24 — dečka; Erna Murko, Vintarovič 30 — Janeza; Marija Bela, Spuhlja 156 — dečka; Marija Brodnjak, Dravinjski vrh 6 — Jožefa; Vida Horvat, Trubarjeva — Janka; Ivana Potočnik, Doklece 11 — Rada; Marija Skranec, Podgorci 68 — Ivana; Kristina Kekel, Stojnci 19 — dečka; Ana Stamberger, Gruškovec 44 — Marjana; Antonija Suligoi, Kogar 36 — Zorana; Gertruda Lukman, Znidaričevo nabrežje 5 — dečkico; Stefanija Prangež, Seštrže 33 — Vilija; Katarina Grešnik, Podovinci 8 — dečka; Angela Vuk, Zerovinci 53 — Ivana in Frančka; Berta Kuster, Loperšice 41 — dečka; Kristina Kováčec, Leknica 35 — Frančka; Marija Pulko, Zetale 91 — Zdravka; Marija Šmigoc, Trdbojci 8 — Pepico; Marija Muršič, Sobotinci 6 — Slavka; Marija Dobnik, Starše 43 a — dečkico; Hilda Polnikvar, Goročič vas 37 — Jožeta; Katarina Perčič, Jurčovič 48 — Ildijo; Pavlina Pišek, Janški vrh 61 — Jožeta; Erna Čmager, Kog 27 — Zvonka; Stefanija Bolcer, Budina 29 — Ignaca; Lucija Rožman, Mota 72 — Miro; Vera Krajncič, Skorba 5 — dečka; Marinka Gavce, Vitan 10 — Branka; Ljudmila Sterman, Orešje 23 — Liljano; Terezija Petro-

vič, Slovenski trg 10 — Branka; Bernarda Vindiš, Vel Varnica 68 — Zvonka; Elizabeta Pleteršek, Sp. Pleterje 24 — dečkico; Ivana Meško, Jeruzalem 16 — Jožeta; Ana Zelenko, Jančevski vrh 18 — Darka; Frančiška Stuhec, Bolence 21, Ljutomer — Anico; Kokol Marija, Zelenkova 1 — dečkico; Ivana Čimerman, Vinski vrh 29 — Danico; Neža Kocipec, Plančarovič 3 — dečkico; Nada Kopše, Prešernova 13 — Eriha; Terezija Sagadin, Moste 19 — dečka; Milena Džak, Slamnjak 27, Ljutomer — dečka; Katarina Cvetko, Gruškovec 52 — Mirana; Marija Poštnarič, Dobrežje 132 — Branka; Ana Peček, Goricanec 3 — Dragico; Elizabeta Rojko, Gregorčičev dr. 3 — Zorana; Ana Slatič, Podvinci 68 a — Janka; Marija Weisbacher, Njiverce 5 — Franca.

POROKE

Poroke: Ivan Sulc, Tomšičeva 41, Piran — Ana Fece, Trubarjeva 62, Piran.

SMRTI

Umrli so: Antonija Šmigoc, Muzejski trg 1, roj. 1878, umrla 13. 2. 1964; Neža Pal, Mejna cesta 14, roj. 1901, umrla 14. 2. 1964; Viljem Zupančič, Bezjakova 10, roj. 1905, umrl 16. 2. 1964; Jožef Kogej, Gregorčičev dr. 7, roj. 1884, umrl 17. 2. 1964; Franc Kukovič, Trubarjeva 2, roj. 1891, umrl 19. 2. 1964.